

ŽODŽIAI IR DARBAI

Į iškeltą vadovėlių problemą atsiliepiant

JERONIMAS IGNATONIS

Pastaruoju metu mūsų spaudoje vis dažniau pradeda rodytis straipsnių liuanistinio švietimo klausimu. Kalbama apie vadovėlius, pagalbines priemones, nusiskundžiama metodo trūkumais ir panašiai. Tikrai džiugu išgirsti pačių mokytojų pasiūlymus, jungtinėmis jėgomis posėdžiaujant, parašyti gerus liuanistinėms mokykloms vadovėlius. Bet dar labiau džiugina Lietuvos fondo tarybos pirmininko pažadas darbą stiprai finansiškai remti. Skaitant straipsnius, lyg ir jauti, jog aušta pažangos darbo pavasaris liuanistinėse mokyklose. Žodžiai nepaprastai gražūs ir paskatinantys, o Lietuvos fondo pirmininko pažadas finansiškai remti tiesiog pakvipo medaus statinė. Prieš keliamas mintis nieko prieš negalima pasisakyti, o nuo šiūlos finansinės paramos atsisakyti, ar jos neišnaudoti — būtų daugiau negu savižudybė. Jeigu būtų galima pamiršti skaudžią patirtį ir neįvertinti jos realybės, tuomet galėtume būti užtikrinti, kad taip ir bus, kaip rašoma. Deja, pati tikrovė nėra taip jau skaidri ir aušanti pavasariu nedvelkia. Ir tai visuotinė ir visose tautose. Vieniems pasenus, gimsta kiti, nauji. Bet specialiai mūsų tikrovė yra nepaprastai šykšti ir žiauri, ir galimybės labai ir labai ribotos.

Mes gyvename krašte, kur švietimo reikalai sprendžiami valstybiniu mastu. Išties pedagogų štabai, atitraukti nuo praktiškojo mokyklinio darbo, metų metais dirba vien tik vadovėlių tobulinimo srityje. Mes tai jaučiame ir apčiuopiamai matome jų pažangą. Bet ar mūsų sąlygose visa tai yra įmanoma?! Ar tu brilliantinių straipsnių autoriai, įžiebę mūsų skaitytojo aistras, įžvelgia šią realybę, ar nušviečia ją tikrovės šviesoje?!

Būkime atviri, nuoširdūs ir garbingi. Nevaikščiokime padėbesiais, pasiramstydami lazdele, ir nemėtykime skiedromis į tuos, kurie, per šešiolika metų intensyviai dirbdami, davė mūsų liuanistiniam švietimui tai, ką jie mokėjo ir ką sugebėjo. Šias parafrases išsiskaita šie pasisakymai: „...mes turime atkisti tinių darbų“. „Iš panašiais metodais parengtų vadovėlių mes mokėmės prieš 40 - 50 metų. Juose vyrauja sustingimas ir atsilikimas“, ir „Reikia tik nusi-

stebėti, kaip kas tokią mokykloms skirtą priemonę priima, tvirtina, o tuo labiau gauna paramos išleisti. Fondai, kurie skiria pinigų spausdinimui, turėtų būti apdairėsi“. Ir dar, lyg stabdžiams paspausti, autoritetingai iškeliama mintis: „Vadovėlių kritika turėtų spaudoje pasirodyti dar prieš išleidimą, kad užkurtus (tur būt, galvojama, kad būtų užkirsta... J. I.) kelią menkavertiškumui“.

Nesunku suprasti, ko siekiama šiais liepsningais pasisakymais. Norima suniekti, nugriauti ir nušluoti, kas iki šiol buvo daroma, kad į nušluotą vietą būtų galima statyti naujus pastatus. Jei po šių skambių žodžių seks darbai, tikrai bus kuo pasidžiaugti, o gal net ir pasigėrėti. Bet neduok, Dieve, jei į nušluotą vietą nieko nebus pastatyta, — tuomet liks tuščia vieta, kaip ir tušti žodžiai. Galima sutikti, kad šių dienų mūsų liuanistinių mokyklų vadovėliai gerokai atkerę nuo šių dienų reikalavimų, ir daug kas juose reikalinga taisyti ar iš viso iš naujo peržiūrėti ir pertvarkyti, bet kad jie būtų neverti fondų skiriamų lėšų juos išleisti, su tuo sutikti negalima. Pamiršamas faktas, kad vadovėliai rašomi liuanistinėms mokykloms pilna to žodžio prasme, kurias lanko lietuvių vaikai su gimtąja lietuvių kalba, bet ne toms mokykloms, kuriose lietuvių kalba yra tik kaip dėstomas dalykas.

(Nukelta į 2 psl.)

Vytautas Ignas

Pavasarijant

Vytauto Valaičio nuotrauka

Kai nesustojama pusiaukelėje

Ar lietuvis rašytojas pralįs į amerikiečių ekraną?

Vienas, vienintelis asmuo savo privačia iniciatyva Lietuvos vardo išskėlimui ir lietuvių literatūrai nusipelnė mūsųose daugiau, negu daugelis planuotų, svarstytų, įvairius raštus rašiusių oficialių vienetų. Tai rašyt. St. Zobarskas, Manyland Books leidyklos vadovas, išleidęs anglų kalba eilę lietuvių ir kitų tautų rašytojų kūrinių. Kad tai nebūtų abstraktūs tei-

gimai, „Draugo“ bendradarbis kreipėsi į rašyt. S. Zobarską su konkrečiais klausimais, ir iš jų konkrečių atsakymų matyti, kas ir kodėl daroma, kaip daroma, ir kiek padaryta. Čia liudija nebe kokie abstraktūs liaupsinimo žodžiai, bet vardai ir skaičiai.

— Kiek esate anglų kalba išleidę paskirų autorių knygų ir kiek antologijų?

— Devyni autoriai buvo pristatyti angliškai skaitančiai publikai su paskirais veikalais, ir visa eilė trijose antologijose.

— Kurių knygų laidas teko pakartoti?

— „Selected Lithuanian Short Stories“ išėjo trim laidom, „Lithuanian Quartet“ — dviem.

— Į kiek bibliotekų patenka Jūsų leidyklos leidiniai?

— Sunku tiksliai pasakyti skaičių, tačiau kone visos didesnės miestų ir universitetų bibliotekos yra įsigijusios mūsų leidinių. Gi pastaruoju metu vis dažniau pasirodo užsakymai ir iš aukštesniųjų mokyklų.

— Į kiek kraštų siunčiami leidiniai ir ar patenka jie už geležinės uždangos?

— Daugiausia leidinių išparduodama Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje; labai mažais kiekiais Švedijoje, Danijoje, Norvegijoje, Vokietijoje, Australijoje, Anglijoje. Kai buvo palankiai kritikos sutiktas Afrikos pasakų rinkinys „The Mountain Doves“, mūsų leidiniai susidomėjo kai kurios Afrikos valstybės. Įdomu pažymėti, kad jos perka ne tik Afrikos pasakas, bet ir visų lietuvių rašytojų veikalus. Kai kuriuos leidinius užsisako ir Maskvos valstybinė biblioteka. Yra žinių, kad mūsų leidiniai yra pasiekę Vilnių, Krokuvą, Prahą ir Belgradą.

— Ar nenumatote išleisti ir poezijos rinkinių?

— Taip, ir dar šiais metais.

— Teko matyti pardavinėjant kišeninio formato knygytes, kuriose išspausdinti kūrinių anglų ir vokiečių, anglų ir ispanų ir kitomis kalbomis. Girdėjome,

kad žadate išleisti lietuvių prozos antologiją kišeninio formato anglų ir lietuvių kalba?

— Taip. Tai būtų lyg lietuviškųjų metų apvainikavimas. Bet jų reikia leisti didelį kiekį, taigi ir išlaidos susidaro leidyklai nepakeliamos. Kreipiausi į Lietuvos fondą, prašydamas tam tikslui paramos. Nuo jo dabar priklausys tos knygos pasirodymas ar nepasirodymas.

— Koks tikslas vienoje knygoje leisti dviem kalbom novelės?

— Kaip jau žinot, 99% visų užsieniečių įsitikinę, kad mūsų kalba yra rusų ar lenkų kalbų tarmė. Tokiam leidiniui, kuris būtų platinamas po visą Ameriką (dėl to principu jau susitarta su didele paperback knygų platinimo bendrove), mes galėtume parodyti, kad lietuvių kalba yra tikrai originali ir viena iš seniausių pasaulyje, o rūpestingai atrinkti patys gražiausi mūsų kūrybos pavyzdžiai pailiustruotų mūsų tautos dvasinę kultūrą. Antra, čia gimusiems lietuvių vaikams tai būtų puikus paskatinimas susipažinti su savo tėvų kalba. Taip pat nemaža JAV ir Kanados, Australijos ir Anglijos akademinių jaunimo noriai įsigytų tokį leidinį vien mokslinio smalsumo sumetimais, nes jo kaina būtų labai prieinama.

— Ką toliau leidykla numato leisti ir kokie tolimesni jos uždaviniai?

— Be jau minėto bi-lingual novelių rinkinio, leidykla dar šiais metais ruošiasi išleisti profesorius Raphael Sealey „Essays in Greek Politics“, latvių novelių rinkinį, kurį puikiai paruošė ir išvertė Ruth Speirs Londone, „Tundra Tales“; lietuvių vaikų literatūros antologiją. Ypač daug dėmesio bus kreipiama į leidinį apie Mikalojų K. Ciurlionį ir iliustruotą veikalą apie Lietuvą ir lietuvius (panašiai, kaip Time-Life leidžia seriją apie įvairius kraštus.

(Nukelta į 2 psl.)

Kertinė Parastė

“DRAUGO” ĮNAŠAS Į LIETUVIŠKOS KULTŪROS LOBYNĄ

Dienraščiui penkiasdešimtmetį minint

Nuo 1909 m. „Draugos“ ėjo savaitraščiu. Savo kultūrine veikla jis pelnė visuomenės pasitikėjimą. Tai jo leidėjus parašino „Draugą“ leisti dienraščiu. Be kita ko „Draugo“ bendrovei rūpėjo sustiprinti ir lietuviškosios kultūros puoselėjimą. Šita prasmė laikraštis ir pasisakė, išėjęs jau dienraščiu 1916 m. kovo 31 d. Tai buvo pirmojo dienraščio redaktoriaus dr. Antano Maliausko credo. Jis pats, tiesa, neilgai stovėjo dienraščio redakcijos priekakyje, nes turėjo grįžti Lietuvon, kur ir pasinėrė į grynai kultūrinius darbus, profesoraudamas Vytauto Didžiojo universitete. Tačiau jo nutiestos dienraščio pagrindiniam tikslui — lietuviškosios kultūros puoselėjimui linijos nenutraukė nė vienas, vėliau redakcijos kėdėn atsisėdęs, redaktorius.

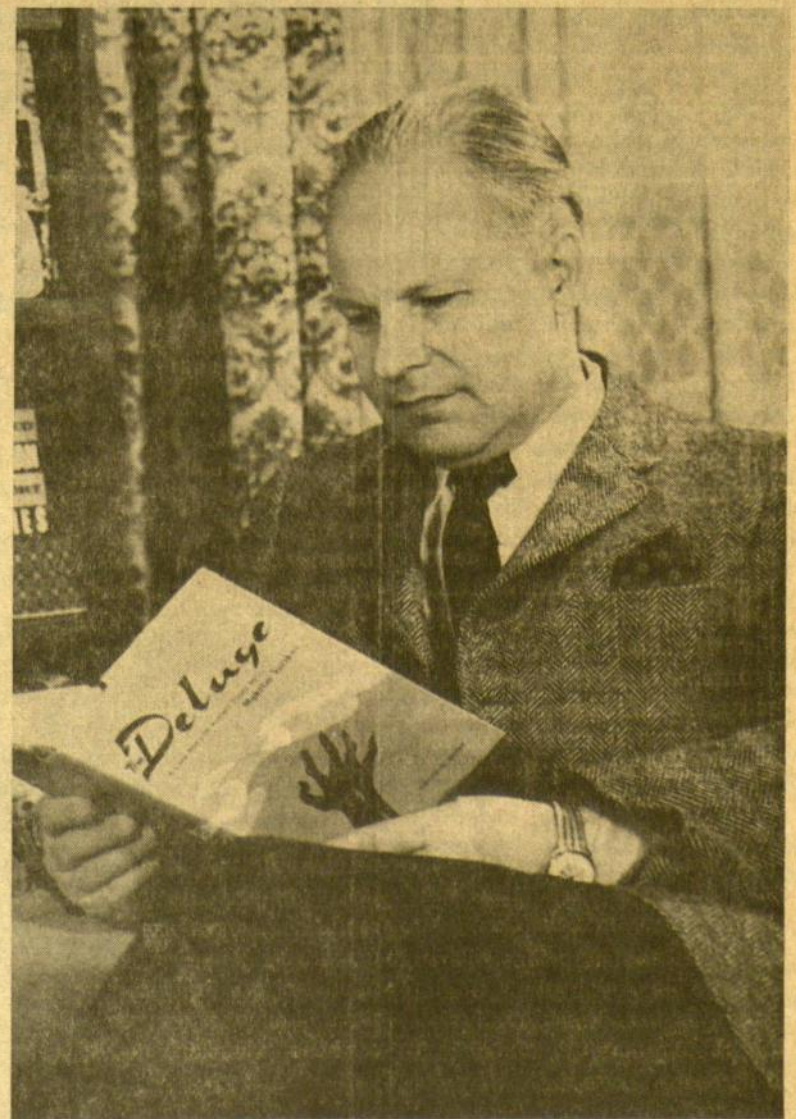
Kad „Draugui“ visą laiką rūpėjo lietuviškosios ir bendrai kultūros dalykai, aišku iš kitų buvusių redaktorių, žymių mūsų tautoje kultūrininkų, sąrašo, kuriame, tarp kitų, yra: prof. vysk. P. Būčys, prof. kan. Fabijonas Kemėšis, prof. dr. Kazys Pakštas, prof. kun. dr. Ignas Česaitis, kun. V. Kulikauskas, kun. dr. K. Matulaitis ir kiti.

Po jų atėję dienraštį redaguoti publicistai taip pat laikėsi nusistovėjusių tradicijų — žiūrėjo, kad kultūriniai reikalai nebūtų nustumti paskutinėn vieton. Bevartant dienraščio komplektus, pastebim,

kad dauguma vedamųjų straipsnių, kuriuos paprastai rašo patys redaktoriai, ir bendradarbių rašinių buvo skirta kultūrinėms problemoms svarstyti. Kultūrinė veikla lietuvių parapijose, organizacijose ir specialiai sukurtoose sąjūdžiuose dienraščio giliai vertinama, plačiai aprašoma, kultūrininkai — menininkai: muzikai, dainininkai, chorai, dramos rateliai ir kiti kultūriniai vienetai visais laikais turėjo didelę dienraščio paramą ir plačiau reikštis. Nebuvo užmiršti nė dailininkai, kurių, deja, ligi pastarojo pokario tremtinių atvykimo bangos (1949 m. ir vėliau), ne daug čia ir tebuvo.

Dienraščio redaktoriai periodiniai skaitydavo paskaitas bei sakydavo kalbas daugiausia kultūrinėmis temomis. Jų iniciatyva būdavo surengiami koncertų Chicago Civic operos patalpose, Orchestra Hall ir kitose didesnėse miesto salėse. Įvairių tautinių švenčių parengimai neapsieidavo be dienraščio ir jo redaktorių talpos. Šie sąjūdžiai žymiai prisidėjo prie mūsų visuomenės kultūrinio auklėjimo. Chicagoje ir apylinkėse būdavo organizuojami paskaitų bei seminarų ciklai kultūrinėms problemoms svarstyti.

Prie dienraščio veikė Amerikos Lietuvių spaudos draugija. Ji rūpinosi knygų leidimu, spaudos platinimu, knygynų bei bibliotekų steigimu (Nukelta į 4 psl.)

Stepas Zobarskas, Manyland Books leidyklos vadovas

Nuotrauka R. Kisieliaus

Šiame numery:

- „Draugo“ įnašas į lietuviškosios kultūros lobyną.
- Žodžiai ir darbai.
- Kai nesustojama pusiaukelėje.
- Vienas iš natūraliausių lietuvių poetų.
- Reporteris iš Amerikos.
- Vlodo šlaito eilėraščiai.
- Stasys Baras operų arijoje.
- „Traviatos“ muzikos ir scenos vadovybė.
- Apie parodą, kurios nemačiau.
- Literatūros konkursinių premijų klausimu.
- Nauji leidiniai.
- Lietuvio debiutą įvertino JAV pirmąsias žurnalas.
- Kultūrinė kronika.
- Spygliai ir dygliai.

ŽODŽIAI IR DARBAI

(Atkelta iš 1 psl.)

Pradėjus kalbėti apie naujų vadovėlių paruošimą, kurie atitiktų laiko dvasią, dabarties vaiko pajėgumą ir būty parąšyti pagal paskiausias pedagoginius reikalavimus, pirmiausia reikia išsiaiškinti, kokiai auditorijai bus skiriami — lietuviškai kalbančiai ar angliškai ar kita kuria kalba. Pirmuoju atveju vadovėliai besimokančiam padėtų giliau pažinti gimtąją kalbą, jos kultūrą ir spalvingumą, praturtintų žodžingumą, antruoju atveju vadovėliai skiriamas tik išmokyti lietuvių kalbos. Vienam ir antram atvejui vadovėlių metodai skirtingi.

Lygiai taip pat iš anksto reikia išsiaiškinti, ar liuanistinėms mokykloms vadovėliai turėtų būti atskirais dalykais ruošiami, ar pagal programas atskirais skyriais, ar vadovėliais siekiama tik lietuvių kalbos mokymo, kaip dalyko, ar vadovėliuose turi būti vietos ne vien tik kalbai mokytis, bet ir mūsų tautos istorijai, tautinei kultūrai, papročiams pažinti ir panašiai. Šių principinių klausimų neišsiaiškinus, neverta pradėti bet kokio vadovėlio ruošti. Pagrindiniai liuanistinių mokyklų uždaviniai — išmokyti jaunąją kartą lietuviškai kalbėti, skatinti ir rašyti, supažindinti su mūsų tautos kultūra, papročiais, istorija, išugdyti sąmoningais lietuviams, — ir moderniausiame vadovėliuose turi rasti vietos. Neišskirti vardai, kurie išskėlė mūsų tautos vardą ir iškovojo Lietuvai nepriklausomybę. Mes negalime nusisukti tautinių idėjų vien dėl modernizmo, ar vaiko abūjumo.

Spaudoje beieškant skaitytų nuomonės, ko trūksta ir kas reikėtų daryti liuanistinėms mokykloms, įneša kiek painiavos ir neaiškumo perdėtas įvertinimas pagalbinio mokymo priemonių. Pasirodžius D. Velickio, J. Masilionio ir I. Serapino "Lietuvių kalbos pratimų" sąsiuviniams, kai kas įžvelgė tai pačių svarbiausių dalykų liuanistiniam švietime. Šis bandymas buvo seniai laukiamas ir iš esmės geras ir skatinantis, bet mokymo procese jis turi savo vietą.

Mokyklos praktikoje vartojamos pagrindinės ir pagalbinės mokymo priemonės. Vadovėlis lieka ir liks pagrindinė priemonė. Įvairūs pratimai ar kitos vaizdumo priemonės tėra tik pagalbinės priemonės ir kaip tokios jos eina antriniu uždaviniu. Vadovėliams visomet turi būti pirmumas. Visos pagalbinės priemonės padeda giliau suprasti, palengvina išmokyti ir pasisavinti vadovėlyje paduotą medžiagą. (Visai kitas klausimas, kaip ta medžiaga turi būti sutvarkyta ir kokie darbai iš duotos medžiagos išplaukia.) Tokiu būdu pratimų sąsiuviniai negali eiti sauskirai. Jie turi eiti kartu su vadovėliu. Jie tik papildoma vadovėli. (Ta kryptimi jau ruošiamas IV skyrius vadovėlio.)

Peršama mintis organizuoti kolektyvinį darbą vadovėliams ar mokslo priemonėms ruošti. Tik niekas neišvyskina, kaip ta kolektyvinio darbo eiga reikėtų suorganizuoti. Iki šiol irgi buvo daroma ir dirbama taipgi kolektyviškai. Mokytojai pasiskirstė, kas kuriam skyriui vadovėlį parašys. Vadovėlio rašymas išplaukė taip pat iš posėdžiavimo aptartų ir išsivystę minčių. Tad ir kyla klausimas, kaip ta kolektyvinį darbą supranta apie jį rašantieji, jei randa, kad iki šiol toks pasiskirstymas negeras ir neduoda rezultatų? Teoriškai galvojant, kolektyvinis vieno vadovėlio rašymas įmanomas tik su ta sąlyga, jei būtų galima sudaryti mokytojų grupes vienokio pasiruošimo, vienodo pajėgumo ir vienokio principinio nusistatymo. Turint prieš akis mūsų mokytojų kontingentą, šiam vargu ar verta duoti vilčių. Žinoma, visai at-

mesti šią mintį būtų taipgi neišmintinga. Galima išmėginti ir kolektyvinį vadovėlio ruošimą, jei tik galima sudaryti vienodo pajėgumo mokytojų grupę, kuri paruoštų gerą vadovėlį, bet ne hibridą. Bet yra dar viena galimybė, kurios nedrįsime iki šiol net ir užsiminti.

1964 metais mokytojas A. Rinkūnas mokytojų konferencijoje kėlė mintį, jog reikia sudaryti liuanistinio švietimo tyrimo instituciją, atrinkti porą mokytojų ir išjungti juos iš bet kokio darbo, pavedant jiems paruošti pritaikytus liuanistinėms mokykloms vadovėlius pagal naujausius pedagoginius patyrimus. Tą pačią mintį A. Rinkūnas pakartojo ir 1966 metais sausio 23 d. Clevelande Kanados ir JAV Lietuvių bendruomenės Centro valdybų bendrame posėdyje. Iš karto atrodė, kad mintis be realaus pagrindo. Sunku atrasti mokytoją, ir pačių, ir atitraukti porai metų jį nuo kasdienės duonos uždario, o paskum, ir dėkui nepasakyti, paleisti be darbo Dievo valios. Antra — iš kur gauti lėšų tiems mokytojams apmokėti bent už pragyvenimą?

Dabar, kada dr. A. Razma, Lietuvių fondo tarybos ir valdybos pirmininkas, taip padarisančiai pakalbėjo dėl finansinės paramos, galimybės atsiremiai į vilties tašką, o mokytojų, atitrūkusių nuo bet kokio darbo ir ieškančių sau kito pragyvenimo šaltinio, esama. Tad kodėl nepasukti LF ištekius ta linkme? Skirti iš anksto avanso tiems reikalams, paskirti porą mokytojų ir pavesti jiems vykdyti švietimo tarybos ar liuanistinio švietimo tyrimo institucijos paruošimo planą. Ši galimybė būtų tikriausia, norint pašalinti iš liuanistinių mokyklų gerų vadovėlių badą.

Bet ar vien tik vadovėlių ir pratimų sąsiuvinį trūksta? Yra ir daugiau pagalbinio priemonių. A. Rinkūnas Clevelande užsiminė, jog yra galimybių už \$2,000 pagaminti vieną istorinį filmą iš Vytauto laikų ar kitų istorinių momentų. Ir ši pagalbinė priemonė turi savo vietą liuanistinio švietimo eigoje. Ir tai nereikėtų vien užuomina palikti.

Iš viso, rašoma, kalbama apie liuanistinio švietimo lygio kėlimą, vadovėlių problemas, pagalbinės priemonės ir kitais klausimais, lyg niekas jais iki šiol nesidomėtų ir nesirūpino. Pamirštama ar nežinoma, kad tais visais klausimais jau šešiolika metų mokytojų konferencijose, mokytojų susirinkimuose, liuanistinio švietimo institucijose posėdžiaujama, svarstoma ir daroma. Jeigu viskas taip pamažu vystosi, tai priežastys glūdi kur kitur. Turint nedėkingą patirtį, sunku tikėtis, ar rašantieji šį reikalą paspartins.

Nors nieko naujo neiškeliamu liuanistinio švietimo srityje, bet rašoma ir kalbama tariamąja nuosaka "reikėtų" arba tiesiog "reikia". Susidaro įspūdis, kad tas tikrai dirba, kas parašo straipsnį, iškelia kad ir seniai kartojamą mintį, o tie, kurie metų metais nuvogtomis liuanistinio švietimo institucijose rūpinasi jų išleidimu, — nieko

E. Petraitis

Pluoštas Stepo Zobarsko vadovaujamos "Manyland Books" leidyklos išleistų knygų. Nuotr. R. Kisieliūnas

Kai nesustojama pusiaukelėje

(Atkelta iš 1 psl.)

Apie mūsų tėvynę, deja, Time-Life nežada knygos išleisti.

Kad mūsų grožinė kūryba ir mokslas būtų kaip galma geriau ir greičiau parodyti pasauliui, reikia pastoviai ir gerų vertėjų. Tam tikslui organizuojamas vertimų biuras, kuriuo galės pasinaudoti ir pašaliečiai. Mes versime tik verstis vertus grožinės literatūros ar mokslo veikalus, o amerikietis redaktorius juos gerai sudrąsins. Taigi, vertimai galės tiesiai eiti į spaustuvę.

Dar šia metais bus išleistas Danguolės Sealey parinktas ir išverstas novelių rinkinys, į kurį įeis daugumas tų rašytojų, kurie nebuvo patekę į ankščiau išleistas antologijas.

Metų gale, ar kitų pradžioje pasirodys tarptautinio pobūdžio žurnalas Manyland Review, kuriame dalyvaus įvairių kraštų rašytojai su geriausiais savo kūriniais. Savame aišku, kad lietuvių rašytojai, o taip pat latvių ir estų autoriai gaus nemažą vietą savo kūrybai paskelbti.

Ligšiol leidykla reikišė daugiausia kaip grožinės literatūros propaguotoja. Ateity žada sustiprinti mokslinio ir kt. pobūdžio raštų leidimą.

Koks iš jūsų leidinių susilaukė didžiausio pasisekimo recenzijomis ir taipgi finansiškai?

Didelio finansiško pasisekimo neatnešė nė vienas veikalas, gi recenzijų daugiausia susilaukė "Modern Stories from Many Lands". Ši knyga buvo plačiai recenzuojama ne tik Amerikos spaudoje, bet ir Graikijoje, Turkijoje, Izraelyje, Olandijoje, Filipinuose, Čilėje ir net

nedirba, arba jų darbas nieko nevertas!

Čia tenka priminti visiems tiesą, jog paskelbti straipsnį ir iškelti kad ir naują mintį daug lengviau, negu vadovėlį parašyti — kad ir prastą. Mokytojams ir dirbantiesiems liuanistinio švietimo institucijose idėjų ir minčių netrūksta,

nedirba, arba jų darbas nieko nevertas! Čia tenka priminti visiems tiesą, jog paskelbti straipsnį ir iškelti kad ir naują mintį daug lengviau, negu vadovėlį parašyti — kad ir prastą. Mokytojams ir dirbantiesiems liuanistinio švietimo institucijose idėjų ir minčių netrūksta, trūksta tik bendro darbo tal- kininkų. Nepaprastai daug pastangų tenka padėti, ko surandant mokytoją, kuris sutiktų parašyti vadovėlį. Pripažinti vadovėlių autoriui pasirinkti kitą darbo sritį, išskyrus A. Rinkūną, tuomet tenka ieškoti naujų jėgų. Kaip jau įprasta, naujas jėgas sutinka kritika be pasigailėjimo. O tikrumoje, nebūtų sunku surasti net ir tūkstantinę premiją tam autoriui, kuris parašytų pavyzdinį, be priekaištų, visų pripažintą, virš kritikos ir tikrai primintą ir mūsų vaikų norams ir pajėgumui pritaikytą vadovėlį. Bet iki šiol ne tik toks vadovėlis neatsiranda, bet ir jokių pasiūlymų nesulaukiama.

Išvadas nesunku padaryti: mažiau kalbų, o daugiau darbų. Štai kad ir Rimvydas, įvieto sparnuotų žodžių būtų prisiumę lietuvių kalbos žodyną, pritaikytą mūsų mokykloms, o Pr. Razminas pavyzdinį vadovėlį — pradžia būtų gera. To mes visi laukiame ir siekiame.

Indijoje. Iš lietuvių kūrybos gal- — Stasys Griežis - Jurgelevičius, Jurgis ir Hypatia Petkai, Juozas Kapačinskas, Jurgis Strazdas, dr. Vytautas P. Vygantas. Su didele auka atskubėjo Praneš Lapienė. Taip pat gražiai prarėmė mūsų tautosakininkas dr. Jonas Balys, Jonas Bielinis, Juozas Vitėnas, ponis V. Valiūnė, Pranas Pakštas, Vyt. Z. Jan- kus, prel. J. A. Kučingis, E. P. Vilkas, ponis Julija Navakienė, Juozas Tininis, Romualdas Skvarčius, prof. Jokūbas J. Stukas, inž. Jurgis Gimbutas ir kt.

— Kuria knyga, turint daugia- pinigų, buvo galima pramušti į daug platesnę rinką?

— Visi eilė lietuvių autorių galėjo (ir dar galėtų) pasiekti platesnę rinką, jeigu leidykla turėtų daugiau lėšų reklamai.

— Amerikoje reikia labai daug tekstų įvairių filmam. Tėko girdėti, kad ir Manyland Books leidyklos leidinių gali būti nufilmuota. Kokie leidyklos pasisekimai ir nepasisekimai šioje srityje?

— Net trys mūsų leidiniai tur- rimų galimybių patekti į filmus. Bet ir čia reikia reklamos, kas sukelti daugiau dėmesio. Kol mes to nepadarysim, vargu, ar bus galima greitai laiku pasiekti didesnių laimėjimų.

— Ar daug lietuvių galėtų padėti leidyklai, duos angli kal- ba leidinius dovanodami pažis- tamiems amerikiečiams?

— Labai daug. Padėtų lei- dyklai ir padėtų Lietuvos popu- liarinimo reikalui. Ta proga no- rečiau padėkoti visai eilei Ame- rikos ir Kanados lietuvių, kurie jau spėjo atsiliepti į leidyklos kvietimą žygiuoti į tarptautinį forumą. Pirmasis mus pasvei- dino, įsigydams leidyklos šerų.

trūksta tik bendro darbo tal- kininkų. Nepaprastai daug pas- tangų tenka padėti, ko suran- dant mokytoją, kuris sutiktų pa- rašyti vadovėlį. Pripažinti vado- vėlių autoriui pasirinkti kitą da- rbo sritį, išskyrus A. Rinkūną, tuomet tenka ieškoti naujų jėgų. Kaip jau įprasta, naujas jėgas sutinka kritika be pasi- gailėjimo. O tikrumoje, nebūtų sunku surasti net ir tūkstantinę premiją tam autoriui, kuris parašytų pavyzdinį, be priekaiš- tų, visų pripažintą, virš kriti- kos ir tikrai primintą ir mūsų vaikų norams ir pajėgumui pri- taikytą vadovėlį. Bet iki šiol ne tik toks vadovėlis neatsira- do, bet ir jokių pasiūlymų ne- sulaukiama.

Išvadas nesunku padaryti: mažiau kalbų, o daugiau darbų. Štai kad ir Rimvydas, įvieto sparnuotų žodžių būtų prisiumę lietuvių kalbos žodyną, pritaikytą mūsų mokykloms, o Pr. Razminas pavyzdinį vadovėlį — pradžia būtų gera. To mes visi laukiame ir siekiame.

— Stasys Griežis - Jurgelevičius, Jurgis ir Hypatia Petkai, Juozas Kapačinskas, Jurgis Strazdas, dr. Vytautas P. Vygantas. Su didele auka atskubėjo Praneš Lapienė. Taip pat gražiai prarėmė mūsų tautosakininkas dr. Jonas Balys, Jonas Bielinis, Juozas Vitėnas, ponis V. Valiūnė, Pranas Pakštas, Vyt. Z. Jan- kus, prel. J. A. Kučingis, E. P. Vilkas, ponis Julija Navakienė, Juozas Tininis, Romualdas Skvarčius, prof. Jokūbas J. Stukas, inž. Jurgis Gimbutas ir kt.

Naujai įsisteigusi New Yorke lietuvių radijo valanda įžang- nės transliacijos metu pažadė- jo savo paramą visai eilei para- mos reikalingų lietuviškų užsi-

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopėda, Protėzistas
Aparatų-Protėzų, Med. ban- dažai, Spec. pagalbos kopoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. Pilspect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Seštadi. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligonius priima susitarus.
Ofiso telefonas: PR-8-3229
Res. telef. Walbrook 5-5076

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS.
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel. Pilspect 6-1717
Resid.: 3241 West 60th Place
Tel. REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadienis uždaryta. Antradienis ir penktadienis vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-dos ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštadi. 2-4 val.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Resid. tel. Walbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 358-2253
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
Bendra praktika ir Alerzija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketv. 2-9 val., penkt. 10 v. 7 iki 9 v. v. Seštadi. 10 v. 7 iki 9 v. popiet. Ligonius prima pagal susitarimą.

mojimų, jų tarpe ir Manyland Books leidykla. Tikėjime, kad radijo bangos išjudins ir New Yorko bei jo apylinkių lietuvių, kuriems mūsų tautinės reprezentacijos reikalus tikrai turėtų būt arčiau širdies.

Tokie tad leidyklos užmoja ir padaryti darbai, liudijantys, kad šio vieno vyro divizija mūsų reprezentacinių darbuos daugiau turėtų susilaukti ir vieno kito fondo ar paskirų asmenų paramos, nes tai, kas čia padaroma, lieka amžiams liudyti, jog lietuvių Amerikoje ne tik vilas statė, bet ir šio krašto ir savo tautos kultūrinį lobyną turtino.

Ofs. 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-8867
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-5 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. p. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. Pilspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠKEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
3655 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. Seštadi. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val.: kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; sešt. 11 iki 4 val. popiet. arba susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street

Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.

Tel. GRoweill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road

Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienį uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1281
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus.

Ofiso 535-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŲNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road

Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.
Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuviai gydytojai)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street

Val.: Pirmad., antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 1-5 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiadienį nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštadienį 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 239-2919.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKU IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antradienį, ketv. ir penktadienį nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiadienį nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštadienį 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 239-2919.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HE 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv. 5 — 8 antradienį, penkt. 1 — 4. Trečiadienį tik susitarus.

Iš Velykų papročių

Atėjus pavasariui, ūkininkai pradėdavo rūpintis laukų darbais ir būsimu derliu. Nuo gero javų užderėjimo priklausė jų būties būgyje ištisų metų.

Todėl neuostabu, kad pavasario šventėse buvo bandoma įspėti ir išpranašauti, kokia bus vasara ir ruduo.

Jei prieš Velykas lyja lietus, tas reiškė, jog aruodai bus plni.

Jei Didijį penktadienį sniega nesigaus, tai derlius bus menkas.

Jei kuris Velykų metu yra užsi-rūstinęs, tam nesiseks laukų dar-bai.

Tos šventės buvo kaip koks ora-kulas, atskleidžias žmonėms jų ne-tolimą ateitį.

Ofs. HE 4-1818 Rez. PR 6-9507
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Specialybė — vidaus ligos
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 v. p. p.

DR. JULIA MONSTAVICIUS
Vidaus ligos
GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PULman 5-6766
Namu: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-8 v. v., sešt. 1-2 v. p. p. ir treč. uždaryta

Tel. ofiso PR 6-7800; Namu 925-7697
DR. A. PUSTELNIKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 v. p. p. Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priėm. val.: Kryžaus ligoninė
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštadienį, nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus. Telefonas: Tel. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 v. p. p. iki 1 v. v. kasdien, trečiadieniai uždaryta; šeštadienis nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.
Ofisas uždarytas iki balandžio 5 d.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val.: antradienį nuo 2-5 po pietų ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telef. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRoweill 6-0617
Valandos: pirm., antr., ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7-iki 8 v. v.; antr., ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas: 2750 West 71 Street, telefonas 925-8296
Res. tel. WA 5-3099
Valandos: 10-12 v. ir 7-8 v. vak. Sešt. 10-12 v. r. ryte.
Kitas ofisas: 4644 So. Ashland Ave., tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 v. popiet kasdien. Sekmdieniais ir trečiadieniais abu ofisai uždaryti.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. Pilspect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Seštadienį 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namu GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priiminėja ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Treč. ir šeštadienį uždaryta

Telefonas — GRoweill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė. AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadieniai 1 iki 4 val. Trečiadieniai uždaryta

Tel. Pilspect 6-9400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 6-8 v. v. Tik svarbiais atvejais susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3156
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val. 3 iki 4 p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštadienį pagal susitarimą.

VIENAS IŠ NATŪRALIAUSIŲ LIETUVIŲ POETŲ

Apie penktąją Vlodo Šlaito knygą „Širdies paguodai“

Vladas Šlaitas, **ŠIRDIES PAGUODAI**. Eilėraščiai. Londonas, 1965 m., Didž. Britanijos Lietuvių sąjungos leidinys, 48 psl., kainą \$1.00, gaunamas „Drauge“.

Su kiekvienu nauju rinkiniu Vladas Šlaitas ne tiek keičiasi, kiek žengia tolyn vis didėjančio paprastumo linkme, ne tiek praplečia temų skalę, kiek sustoja ties pačiais ryškiausiais savo pergyvenimais, ne tiek ieško naujų žodžių, jiems išsakyti, kiek pasirenka tuos, kurie giliausiai įkristų jo širdin. Todėl ir „Širdies paguodoje“, Šlaito pasakutinėje ir iš eilės penktoje poezijos knygoje, susitinkame ne pasikeitusį poetą, bet tą patį Šlaitą — jautrų, giliai asmenišką, paprastą žodžio meistą, kurio posmai lyg patys susidėstę, susiformuoja širdies gėmėse ir išplaukia pasaulin, užsirašo knygos puslapiuose, atspindėdami poeto vidinę nuotaiką, mintį, jausmą.

Prisiminimų ir svajonių gaisras

Pagrindinė rinkinio gaida galima laikyti Šlaito skundą savo sunkia dalia žemėje, kuri paženklinta atsisakymo, kintamumo ir nykimo dėme. Tyliai, kartais liūdesiu, kartais ironija, ramumu ar kartėliu nuspalvintu balsu Šlaitas kartuoja savo bičiuliui skaitytojui: „Niekas nestovi vietoje“. Viskas keičiasi ir pasibaigia. Daiktų šešėliai pasirodo ir praėina, mylimieji pavūva ir dingsta, savo vietoje palikdami blyškias linijas, siluetus ir atminimą, kuris pasilikusiojo — Šlaito — širdin įkrinta degančių saulėlydžių pavidalu. Kas buvo — nepakartojama, ir šiandienai Šlaitui atrodo „kaip viena didelė raudona rožė, kuri dega“; tačiau nesudega, tik kambarį užlieja / prisiminimų ir svajonių gaisras“. Tokiu prisiminimų gaisru dažnai iškyla gimtojo miesto vaizdas, kurio detalės, įdomu, nebūna, bet vis labiau išryškėja Šlaito sąmonėje. Jei anksčiau jis rašė apie gimtojo medžio kamieną, šiandien jis mato ir tiltus ir upeliukščius ir stogus, Ukmergėje paliktus. Jie iš naujo vaizduojami pagimdyti, ne priminti, bet visame savo medžiaginiame svorėje iš naujo atstatyti — regimi ir paliejami — skaitytojui realiesni nei tie, kurie pasiliko laiko griaunamoj ir tolstančioj tikrovėj. Iš tikrųjų, apie ką Šlaitas rašo? Apie senus tiltus, kuriuos jis kadaise matęs, ar apie tuos, kurie įsitvirtino jo širdies šventovėje? Poetinis pasaulis pamažėli

VIKTORIJA SKRUPSKELYTĖ

užtemdo tikrąjį, ir kai pagaliau, eilėraštį baigdamas, Šlaitas sušunka: „O! Ukmergės upeliukščio / griuvančio tilto turėklai“, stovime ties kūrybinės jėgos gyvenimo pašauktais daiktais, ne ties prisiminimais.

Veidu į Dievą

Lyginant su ankstyvesniais rinkiniais, „Širdies paguodoje“ Šlaitas kiek daugiau sustoja ties savo paties nykimu ir viename eilėraštyje prisipažįsta, kad jį „vis labiau ir labiau... šaukia ir traukia / vakarai / kada leidžiasi saulė žemyn / pakalnė“. Jo žvilgsnis nukrypsta į senatvę, į tą „smegenų suminkštėjimą“ ir „atminties užtemimą“, kurie duoti tam, kad įvyktų, kas pasakytą, kad pa-

VLADAS ŠLAITAS

ŠIRDIES PAGUODAI

Penktosios Vlodo Šlaito knygos viršelis

sibaigtų gyvenimas „kaip vienas trumpas vasaros sapnas“. Ateinančios mirties akivaizdoje Šlaitas atsisuka į Dievą, ir nors Dievas jam kalba tik sena, mirusia, vaikystės kalba, jis renkasi tikėjimą ir teigimą, kad po mirties žmogus vienu žvilgsniu aprėps visą gyvenimą, veidu į veidą, ne atskiromis dalimis.

Supoetintas konkretumas ir kasdieniškumas

Savo pergyvenimus Šlaitas aprašo gana konkrečiai, nors jis ir yra susitelkęs ties savimi, atokiau nuo gamtos ir išorinių daiktų stovis mąstytojas. Liūdesį jis vadina geltona rugsėjo spalva, džiaugsmas jam yra rožė, jaunystė yra žolė senai dingusi nuo žemės paviršiaus. Kai Šlaitas liūdnas, jis mato avietytus ir namus, kurių langai išeina į pakalnę; kai

jis vienišas, jis benamio žingsniu iškeliauja į plačią žemę: „Nueinu rytų pusėn. / bet ten niekas manęs nepasitinka; / nukeliauju į vakarus, / bet ten niekas manęs nepasigenda; / nukeliauju į šiaurę arba į pietus, / bet ir ten aš esu lygiai niekam nereikalingas“. Vidinio pasaulio pergyvenimai nelieka abstrakčiomis sąvokomis; jie tampa daiktais, kas liudija, jog Šlaitas ne tik juos pastebi, suvokia, bet taip pat ir mato, girdi — pajunta visomis savo jausmėmis.

Salia šių vaizdų ir palyginių, „Širdies paguodoje“ jaučiame taip pat ryškų palinkimą į kasdieninę, simboliškai ir emociniais žodžiais nepapuoštą kalbą, kurią ne vienas skaitytojas palaikys kūrybinės galios išsivymu, nuovargiu arba net noru įsiterpti į modernių poetų eilę. Šitas įspūdis nėra teisingas. Šlaitas nei modernus, nei tradicinis. Jis yra Šlaitas, kalbą savita, dar niekieno nekalbėta kalba, vaizdais, kuriuos išsukia stipri emocija, bet taip pat ir prigiesintais žodžiais, kurie magiškai ir paradoksiškai atskleidžia poeto dvasinį pasaulį. Tereikia eilėraštį neskaldyti į atskiras dalis, bet jį visą skaidyti nuo pradžios iki galo; tereikia pasiduoti poeto minties tekėjimui ir, netapatinant poezijos su vaizdų gausa, pajusti, kas išgaunama meistrišku paprastos ir tiesioginės kalbos vartojimu.

Pavyzdžiui galima imti eilėraštį „Apie gyvenimą“, kuris pirmu žvilgsniu tiek savo mintimi, tiek išraiškos forma atrodo banalus ir nudėvėtas. Čia Šlaitas aiškina visiems žinomą tiesą: gyvenimas tėra pasiruošimas senatvei ir mirčiai. Jo žodžiai paprasti, tikrai prozaiški; kiekvienas jų, pats vienas, nieko nesugestijonuoja ir neparodo kuo nors ypatingo tikrovės pergyvenimo. Tačiau šie bespalviai, kasdienybėje sutinkami žodžiai kontrastu statomi stipriai asmeniškam ritmui, kuris išgaunamas savitu eilučių sutrumpinimu ar prailginimu, o taip pat ir prasmės pilniems raidžių skambesiams, kurie atspindi tai sieloj ištįstantį gaudumą, tai minkštą, lyg indiferentišką liūliavimą, tai grįžimą iš apimtančios į kietą, karčią nuotaiką. Ritmo ir žodžių skambėjimo įsiklausęs, skaitytojas seka vidinį jausmo tekėjimą, bet, dar svarbiau, jis pajunta eilėraštyje kažkokį nesutarimą tarp emocijos išlenktų melodijų ir prozaikų žodžių, kuris kaip tik jį ir nuveda į tą Šlaito pajustą nuotolį

Vladas Šlaitas

tarp žmogaus norų ir jam duotos tikrovės; jam parodo kažkokį paradoksą įsiterpusi gyvenime, kuris be galo ilgas, tačiau pripildytas vien pasiruošimo, vien kovos, o ne tikro gyvenimo.

Jausmams ir nuotaikoms liūtaut

Kaip recenzijoje „Tėviškės Žiburiose“ pastebėta, Šlaitas iš tikrųjų dažnai jungia vaizdingus žodžius su sausais ir banaliais, simbolius su tiesiogine kalba, emocija persunktus ritmus su kasdienybe nuklotais sakiniiais, poetinius švystelėjimus su prozaizmomis įtarpomis. Tai įvyksta todėl, kad Šlaito eilėraščiai išplaukia iš sudėtingų arba kintančių jausmų, kurie nėra sustabdomi, užšaldomi rašant, bet dažnai slysta net į jįms priešakis. Tiesa, pasitaiko, kad eilėraštyje vyrauja vieninga nuotaika: liūdesys, gaudumas, kartėlis, susitaikymas su dalia. Tačiau dar dažniau džiaugsmas įsijungia liūdnos gaidos, tikėjimo Dievu išryškėja netikėjimo akimirką, senatvės

Dalia Kolbaitė

ir nuovargio pritildytame jausme suvirpa skaudūs praeities prisiminimai. Šias savo sudėtingas, dvilypias, slystančias nuotakas Šlaitas ir išreškia poetinės ir paprastosios kalbos junginiais. Savo džiaugsmą kiekviena diena jis lyg pridengia proza, nes jis nėra pilnas: jis atsiranda, tik žvelgiant į visišką nebuvimo galimybę. Arba Šlaitas pradeda eilėraštį tiesioginiu, beveik neįspūdingu pasakymu: „Pasirodo, / po truputį čuka senstu. / Juo ilgiau gyvenu, / tuo labiau įsitikinu, / kad aš iš tikrųjų ne gyvenu, / o tik užimu vietą kaip daiktas. Visa tai, / dėl ko savo metu aš jaudinau, / jau šiandieną manęs iš tikrųjų daugiau nebeįdina...“ Staiga eilėraštis lyg lūžta, pakrypsta į kitą pusę. Pamištieji, pirmą akimirka nepastebėti jausmai užplūsta širdį ir įsirežia ryškių vaizdų pavidalu: „O, / tolimųjų atminimų gaudūs paveikslai! / Medžiai ant vėjo, / ir mirusių saulių gaisrai!“ Tokiu nuotaikos lūžimu atžvilgiu taip pat įdomus ir trumpas, skubančiam skaitytojui nieko nesakęs eilėraštis „Lyjant“. Čia Šlaitas įsijūri į lietaus lašus. Jis juos skaičiuoja: „Takš, / takš / ir takš. / Mažytė pertrauka. / Po to ir vėl po valandėlės kitas takš. / Tai dangaus ašaros...“ Atrodo minutėlė, kad iš krintančių lašų gims eilėraštis: „Tai dangaus ašaros“, sako Šlaitas, lyg pradėdamas, lyg ant pat slenkščio kažkokios tik jam vienam žinomos svajonės. Bet jo pavargusi mintis grįžta atgal į realybę: „arba lietus ant stiklo / (kaip tau geriau patinka, taip vadink)“. Ir eilėraščio, kuris galėjo būti, nėra; o tas, kuris yra, ne tik aprašo lietų, bet taip pat aidu atkartoja poeto minties kilmą ir kritimą žemyn, jo nuovargį, nenorą rašyti skaudžiai pažįstoj žemėj.

Iš širdies popierin

„Širdies paguodoje“ sutelkti eilėraščiai ne visi vienodai stiprūs. Pasitaiko viena kita silp-

Uldas Šlaitas

SVIESIĄ NAKTĮ

Tasai aukso mėnulis, kuris žaidė prieš trisdešimt metų virš miesto sodo, įsiai niekur anei pradingo, anei pasislėpė: jis tik šiaip prisnūdo už apgruvusio miesto stogo, idant galėtų vieną kartą ūmai pasirodyti lygiai koks buvo vieną kartą prieš trisdešimt metų, kai šviesią naktį įsiai slinko nuo vieno stogo ant sekančio stogo. Ir jeigu kartais nei manęs, anei mano šešėlio daugiau nebebūtų, tai tada kas nors kitas mano vietoj žiūrės į tą patį aukso mėnulį, tik, greičiausiai, pro kitą stogą, nes senas stogas, panašiai kaip ir aš, bus tikriausiai seniai sugriuvęs. Jeigu sakysčiau, kad man gaila mėnulio, ar sakysčiau, kad baisiai liūdna mėnuliui šviečiant, aš tikriausiai sakysčiau netiesą, nes vieną kartą esu matęs aukso mėnulį ir man užtenka, nes matyti vaizdai nieko naujo daugiau nebeatneša: jie tik šiaip sau be reikalo dilina širdį ir verčia pirma laiko užmigti. Ir tačiau, neįsitenkęs, nei iš šio, nei iš to, aš imu ir sakau: pažūrėsiu, kaip atrodo mėnulis. Ir kažkaip vis manau, kad mėnuliui padangėj šviečiant, pamatysiu jos dingusį veidą, kurį šioj žemėj vieną kartą esu taip baisiai didžiai mylėjęs, kai mėnulis per kiurą naktį virš miesto sodo tyliai slinko nuo vieno stogo ant sekančio stogo. O, naktys! Su svajingais nakties mėnuliis. Su pabučiavimais, kurie plaukė tolyn tartum šviesios vasaros naktys. Ieškau stalčiuje rašomo popieriaus, idant galėčiau šviesią naktį, mėnuliui šviečiant, ilgai rašyti.

NELAIME

Aš amžinai turėjau baisaus nujautimo malonę, būtent, malonę numatyti nelaimę, nes pavyzdžiui, pirm, negu tėvas išėjo iš proto, aš jau žinojau, kad mano tėvas išeis iš proto, nes vieną naktį aš sapnavau jį pražiusį ir išprotėjusį, idant iš anksto pasiruoščiau nelaimėi.

Vazonėliuose auga keistos ir nuostabios gėlės, kurios prieš lietu vazonėliuose verčia. Jos tikriausiai nežino pačios, kodėl jos verčia. Jos tik žino, kad bus audra, nes langų vazonėliuose būna baisiai tvanku ir ankšta. Aš nesu prietaringas. Taipgi nesu sapnininkų skaitytojas. Aš tik turiu vieną baisią ir žiaurią likimo malonę, būtent, malonę numatyti nelaimę.

nesnė vieta, kur Šlaitas atrodė skolina vaizdus iš kitų rašytojų (pavyzdžiui duotume eilėraštyje „Ligi vartelių“ posakį, kad „meilės amžinasis ilgesys ateis...“). Tačiau Šlaitui paklūsus skaitytojas, ypač jei jis ima rankon visą knygą ir skaitys eilėraštį po eilėraščio nuo pradžios iki galo, kiekviename iš jų atras autentišką poeto minties ir jausmo tekėjimą, džiaugsis ne tik gražiausiais (pvz. „Medinis tiltas“, „Paskutinis sudevė“, „Širdies paguodai“, „Trisdešimt metų“, „Akhenatono paraštė“, „Mano nieji poezijos pluoštai.

REPORTERIS IŠ AMERIKOS

J. Savasis

Jūs tikriausiai nežinote, kas per daiktas yra itališkas „Espresso“. Tai mažas puodukas juodos, kaip pekla, karštos, kaip ugnies, kavos. O jos skonį ir aromatą galima pažinti tik pamažu ją ragaujant ir ją smaguraujantis.

Taigi vieną gražią dieną sėdžiu miesto centro kavinėje, ramiam kampučių ir gėdžiojuosi tuo „Espresso“. Staiga į kavinę įeina toks tipas. Tuoj pažinau, kad jis amerikietis: ant apatinės lūpos kabo storas cigaras, veidas šlakuotas, dideli, guminiai padais batai, švarkas languotas, o kaklaryšis visų vaivorykštės spalvų. Abi rankos kelnų kišenėse. Kaip niekur nieko, priejo prie mano stalo, atsisėdo priešais ir užkalbino lyg seną pažįstamą: „Ei, Halo“. Beliko atsakyti ir man: „Halo!“. Tuojau pasisakė, jog ką tik atvykęs iš Amerikos, čia esąs pirmą kartą ir nemokąs itališkai. Esąs atsiųstas vieno didelio amerikonių laikraščio

reporteriui ir turįs viename, ilgame straipsnyje aprašyti visą Italiją: La Pira, pizza, Fanfani, turizmą, fašistus, Pizos pasvirusį bokštą, artistę Virna Lisi, televiziją, Moro, Vezuvijų, Neapolį, Milaną, popiežių, komunistus, demokratiją, kaip ji čia suprantama — žodžiu: paveikslas turi būti tobulas ir pilnas.

„Mano laikraštis pasiuntęs mane čia, kad visa tai aprašyčiau vienu straipsniu. Pinigai nesvarbu: gal galėtum man pagelbėti.“ „Prieteliau, atsakiau, čia reikia bent milijono dolerių, kad būtų galima imtis bandyti šio milžiniško darbo. Laikraštis tau pavedė patį sunkiausią uždavinį paskutiniame šimto metų laikotarpyje.“

Reporteris išplėtė akis. Jau užgesęs cigaras dar labiau atvėpė apatinę jo lūpą. Veide ir akyse pasirodė didelis klauktukas.

O aš jam aiškinau toliau:

„Yra visiškai neįmanoma duoti vieningą Italijos vaizdą, nes tokios Italijos nėra. Gali aprašyti atskiras grupes, grupes, bet visos Italijos jokių būdu ne. Tikrumoje yra ne viena Italija, bet bent dvylika atskirų Italijų, kurios ne visada sutaria ir sugyvena.“

Mačiau, kad mano pokalbininkas visiškai sumišo. O aš jam dėsciau:

„Kiekviena šių Italijų turi savo atskirą fizionomiją, net ir kvapą. Pvz. La Pira Italija atsiduoda smilkalais. Kur dabar yra La

Pira, kai mudu čia plepame? Tu nežinai, bet aš žinau: jis dabar yra vieno vienuolyno kukliame kambarėlyje. Apsivėjęs pranciškonieškais sandalais, valgo duoną, užsigėrė mas vandeniu ir, gal būt, plakasi. Tačiau ne atgailą darydamas, o laukdamas įkvėpimo iš aukštybių ir nurodymų, į kurį komunistinį kraštą dabar vykti, kad ten paskelbtų „Pax et Bonum“. Už to La Pira vienuolyno yra kita Italija, kuri nepažįsta La Pira misijos ir kurią La Pira laiko tik nesuprasti ir klaida. Tai jau turime dvi Italijas. Ar aišku?“

Amerikoniško laikraščio reporteris, linguodamas galvą, vis kartojė: „I see (kas, išvertus į kitą kalbą, reiškia: Nors mane užmušk ant vietos — nieko nesuprantu). Tik kartą pridūrė: „Čia kažkaip atsiduoda Machiavelliu“. — Mokytas vyras, pamaniau sau, kad net ir Machiavellį yra skaitęs.“

„Klausyk, dėsciau jam toliau. Imkim Pizos bokštą. Tai jau bus trečia Italija. Kaip žinai, jis pasviręs ir grasiną visai nugriūti. Tuo reikalu yra komitetų komitetai, komisijų komisijos, bet nepadaryta nieko. Yra, mat, Italijoje daug tokių, kuriems patinka „status quo“, tegul ir pasviręs. Prileiskime, kad komunistai kartą ateis Italijoje į valdžią. Ar manai, kad jie atities Pizos bokštą? Jokių būdu. Jie irgi tik svarstys, diskutuos, o bokštas, kaip stovėjęs, taip stovės ir toliau. Pagaliau neaišku, ar tas bokštas

pasviręs į dešinę, ar kairę. Atsakyti į šį klausimą galima tik tada, kai atsistosi iš priekio ar bokšto užpakalio. Tada vieniems atrodys į dešinę, kitiems į kairę. Ar nepastebėjai, kaip italai vaikščioja gatvėmis: jų pilna tiek dešinėje, tiek kairėje gatvės pusėje, einančių čia dešine, čia kaire kryptimi. Bijoj aiškiai pasirinkti, ir todėl tokia baisi maišėtis gatvėse. Pabandyk dabar tu, jei gudras, aprašyti: italai yra dešinės ar kairės krypties?“

„Paskui kaip tu nuosekliai atpasakosi, kur yra Milanai, kur Neapolis, jei tarp jų viduryje dar yra Roma. O pabandyk aprašyti Romą. Neseniai ant miesto sienų buvo didžiuliai plakatai: „Prie Porta Prima lyja ir žmonės miršta“. Kur tu rasi kitą tokį pasaulyje miestą, kur lyjant būtinai žmonės miršta, ir tik už kelių žingsnių nuo Vatikano ir Koliziejaus. Taigi yra ir tokia Italija.“

„Suminėjai artistę Virna Lisi. Matau, kad turi galvoje sexy Italiją. Sprendi iš žurnalių viršelių ir nelabai apgretų moterų. Bet, jei norėsi aplankyti su interview tą Virną, tai ji tave sutiks su paskutiniu naujagimiu glėbyje, o už jos pečių stovės vyras, pasiryžęs tave išmesti už durų, jei tik praversi burną apie itališką sexy.“

„Ar jau bent kiek supranti?“ Reporteris jau nustojo kartojęs „I see“. Tylėjo. O aš jam dėsciau: „Nori apie Fanfani? Jis kyla ir krinta, kaip žvaigždė ir įsivaizduoja Ita-

liją kitokia, negu dabar yra. Tai jau vėl nauja Italija. Bet yra ir kita, kuri miršta iš žinėjimo, norėdama sužinoti, kokią Italiją Fanfani įsivaizduoja. Kiek jau turi Italiją?“

„Nori žinoti apie Vezuvijų, kodėl jis nerūksta. Čia kalti jūs, amerikiečiai, kam užgesinote. Karo metu kažkoks pramuštgalvis įmetė bombą į jo žiotis, ir tas užgeso. Ir iki šiol nerūksta tik dėl to, kad iki šiol nėra Vezuvijaus eksploatuoti draugijos, nes valdžia neleidžia pasireikšti privačiai iniciatyvai. Jei leistų tokią draugiją įsteigti, tai, matytum, Vezuvijus tuojau imtų rūkti ir ugnimi spiaudyti. Būtų gražaus pelno iš turistų, kurie būreliais vyktų pažiūrėti Vezuvijaus dūmų ir ugnies kepurės. Bet ne. Valdžia nei pati ēda, nei kitam duoda. Taip ir stovi Vezuvijus be kepurės. Gerai rūksta tik tos institucijos, kurias subsidijuoja valdžia.“

„Suminėjai Moro...“

Šioje pokalbio vietoje amerikietis pašoko, trenkė į žemę nurūkyto cigaro galą ir tik tiek pasakė: „Šiandien grįžti į New Yorką. Gana viso to.“

„Sėskitės, dar aš nebaigiau...“ Bet mano pokalbininkas jau buvo gatvėje, ristele bėgdamas, rankomis muosikuodamas, tarsi besigindamas nuo tų įvairių Italijų.

STASYS BARAS OPERŲ ARLIJOSE

Naują ilgo grojimo plokštelę pasitinkant

VLADAS JAKUBENAS

Išrovimas iš gimtojo krašto, netekimas plataus savųjų žmonių užnugario skaudžiai atsiliepė į mus visus, naujuosius šio krašto lietuvius ateivius. Ypač gi sunkūs prisitaikymo keliai laukė intelektualinių bei meniškų specialybių profesionalus. Menas šio krašto socialinėje ir politinėje piramidėje sudaro lyg priestatą, neįeinantį į organiską valstybinio gyvenimo struktūrą; privačiai remiamas, jis pasiekia pirmojo lygio viršūnių, tačiau teikia nedaug paskatinių atskiram menininkui, kurio kelias aukštyn yra sunkus.

Šiame krašte yra daug pusiau profesionalių meno adeptų, kurie iš savo meno neuždirba pragyvenimui; kartais jie apmoka tik pamokas ir kitas išlaidas, kartais iš viso net priimka už garbę būti visai geru pusiau profesionalu menininku.

Antra vertus, pasauliniai išgarsėjusios žvaigždės čia yra apmokamos pasakiškais honorarais. Tarp tų dviejų klasių yra gili ir plati bedugnė; pirmoje, žymiai gausesnėje grupėje yra daug stambių talentų, tačiau ir jiems peršokti per minėtą bedugnę pavyksta tik retais ir išimtiniais atvejais; tai liečia tiek čia gimusius amerikiečius, tiek ir naujuosius ateivius.

Dainavimo menas šioje šalyje yra mėgiamas; iš įvairių tautų mėsinių suliedintų gyventojų tarpe pasitaiko puikių balsų. Dainavimo daug kas mokosi: vokalinių ir repertuarinių mokytojų yra aibės ir daugelis jų gerai pragyvena. Daug kas išmoksta gerai dainuoti, bet tik labai nedidelė dalis pavyksta iš dainavimo pragyventi. Iš mūsų naujųjų ateivių, jau Lietuvoje dainavusių ar studijavusių tokio neatsirado nei vieno. Vis dėlto turime talentų, laisvalaikio toliau tęsusių savo studijas ir jau šioje šalyje padariusių didelę pažangą, pasiekiant kone profesionalio pobūdžio rezultatų.

Stasys Baras - Baranauskas savo dainavimo studijas buvo pradėjęs dar Lietuvoje; jo tikras vystymasis praėjo tremtinių stovyklose ir Amerikoje. Čia jis dirbo pradžioje fizinį darbą; dabar turi tarnybą banke. Balso pastatymo srityje jo žymiausiu mokytoju buvo J. Butėnas, repertuaro srityje buvo ir yra A. Kučiūnas. St. Baras yra apdovanotas pirmojo lygio balso medžiaga, kuri, palankiose sąlygose, būtų galėjusi jį išskirti į tarptautinių solistų aukštąsias. Mūsų aplinkoje, šiame krašte jis visą laiką tobulinasi, daug pasiekdamas ypač muzikinio subrendimo srityje.

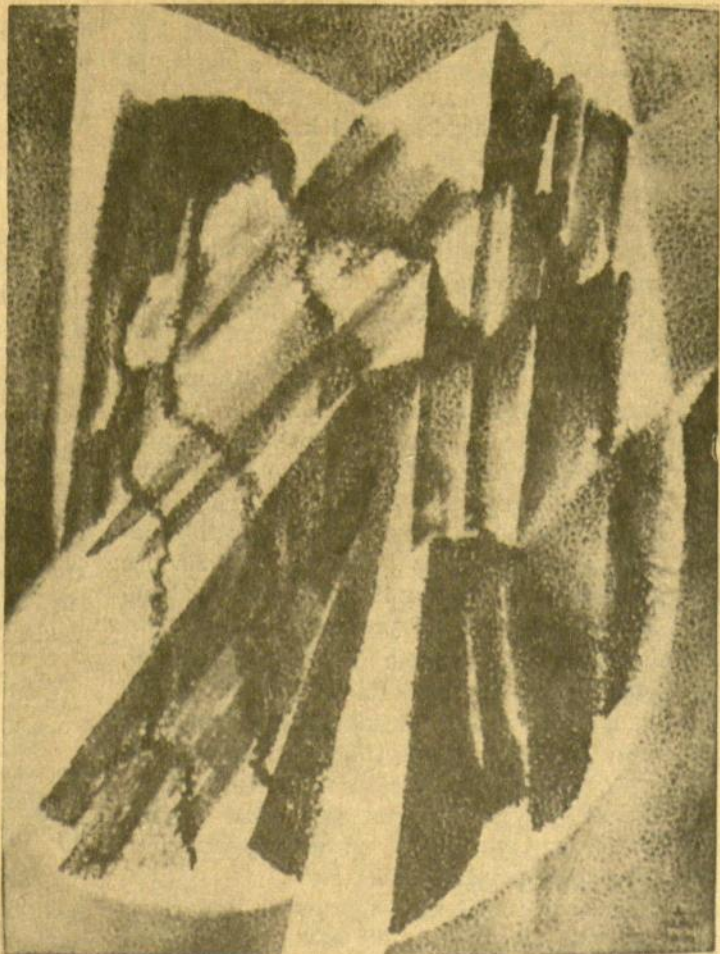
St. Baras dainavo svarbiausias roles Chicago Lietuvos operos pastatymuose; jis laimėjo keletą amerikiečių konkursų; ir amerikiečių tarpe, bent Chicagoje, jis žinomas ir gerbiamas; gi tarp lietuvių jis užėmė ir tebeužima pirmąją vietą. Vis dėlto jis pasiliko, gal stambaus masto, bet "nepilno laiko", o tik "laisvalaikio" dainininkas. Negalėjimas pašvęsti visą savo jėgą dainavimo profesijai, žymiausią laiką ir jėgą dalį aukojant pragyvenimą teikiančiai tarnybai, neišvengiamai atsiliepia į St. Baro vokalinio lygio pastovumą. Kartais mes jį girdime jo pilnoje, įgimtoje formoje, primenančioje girdėtus Chicago Lyric operos spektakliuose tarptautinius "primaverus", kurių beklaušant, lietuvių šios operos lankytojų tarpe kartais pasitaiko pastabų: "Duok tokias sąlygas mūsų Barui, jis būtų kur kas geresnis..." Eiliniuose mūsų pasirodymuose St. Baras būna kartais ir "nepilno-

je formoje"; tada pasitaiko ir viena kita neįtontuota ar vokaliskai neišlyginta gaida; tai dažnai kompensuojama didėjančiu įsijautimu ir muzikiniu subrendimu. Visa tai nemažina St. Baro vaidmens lietuvių visuomenėje, bet kartais net skausmingai primena, kad jo pragyvenimas nesiremia dainavimu, kad balso puoselėjimui ir repertuaro ruošimui naudojamas tik liuoslais.

Operinių arijų plokštelę St. Baras projektavo išleisti jau prieš keletą metų; jis ilgai ir nuodugnai ruošėsi tam su A. Kučiūnu. Plokštelės įkūnijimui tačiau susidariusios sąlygos padiktavo kitus kelius ir suteikė kitą partnerį. Darius Lapinskas, jaunas talentingas naujoviškas kompozitorius, iki praeitos vasaros jį ištikusios automobilio avarijos 8 m. dirbo Stuttgarto miesto operos teatre, kaip dirigento asistento ("Kapellmeister"). D. Lapinskui pavyko patsamdyti Stuttgarto operos orkestrą, o St. Barui dviem savaitėm išvykus Vokietijon, D. Lapinskui dirguojant, Stuttgarte buvo įvykdytas plokštelės įrašymas.

Šią plokštelę teko išklausti geru stereofoniniu aparatu; įspūdis buvo kiek stebinantis, kartu džiuginantis, kartu ir kiek melancholiškas. Išgirdome Stasį Barą - Baranauską ne tokį koks jis čia kartais esti scenoje, dalindamas savo jėgas tarp Standard Federal Savings banko ir dainavimo meno, bet tokį, koks jis būtų, jei likimas jam būtų lėmęs pilnai pasiūvesti dainavimui, arba tokį, koks jis dažnai, bet nevisuomet mums praskamba "pilnos formos" momentais. Viena po kitos plokštelėje eina arijos, atliekamos jaunatviškai stipraus dramatinio tenoro, grynai intonacija, išlygintu balso tembru, laisvomis ir stipriomis aukštomis gaidomis. Galėtumėt manyti - tai ne jis, tai kažkoks pasamdytas italų garsus tenoras... Bet ne, tas pats balsas pažįstamas intonacijomis čia pat atlieka lietuvių kalba Chicago Lietuvos operos spektakliuose girdėtas arijas. Čia tikrai ir neabejotinai girdime mūsų Stasį Barą; girdime jį pasilsėjusį, profesiniai nusiteikusių "pilno laiko" dainininką.

Kas įvyko? Kame reikalas? Paties St. Baro žodžiais: "Dvi savaitės Vokietijoje vien tam tikslui. Jokio "džabo", namų

Antanas Tamošaitis

Stasys Baras
(Iš išleistos solisto arijų plokštelės aplanko). Nuotr. A. Kezio, S.J.

įkainavimo ir banko ofiso - vienintelis uždavinys - plokštelės įdavinimas. Kultūringa Vokietijos miesto aplinkuma; įspūdingi operos rūmai. Pilno sąstato operos orkestras, kurio nariai pažįsta ir mėgsta Darius Lapinską; jį vadina "Dėrius", bet žino, kad jis esąs "Litauer", o ne "Amerikaner". Po pirmos arijos koncertmeisteris pakilo ir mane apkabinęs pasakė: Koks puikus balsas! Kodėl Jūs Amerikoje, o ne čia, mūsų operoje, kaip solistas? Orkestrantai groja atsidėjęsiai ir nuosirdžiai. Kažkaip viskas pasikeitė, pasijutau, kad esu tikrai ir vien tiksliai dainininkas".

Plokštelė skirta vien operinei muzikai; ją sudaro 10 arijų, kurių 6 dainuojamos lietuviškai, o 4 - itališkai. Iš lietuviškai dainuojamų arijų viena - Jonušo daina iš operos "Radvila Perkūnas" (J. Karnavičiaus) atstovauja lietuviškai muziką; kitos daugiausiai kilusios iš Chicago Lietuvos operoje statytų veikalių.

Išpildymo ryškumu ir vokaliniu lygiu, gal būt, ypač iškeltina "Juokis, pajacai" iš "Pajacų" (R. Leoncavallo) ir "Cielo e mar" iš "La Gioconda" (Ponchielli). Ariją iš operos "Žydė" (Halevy) stebina, bet įtikina savo žymiai greitesniu tempu ir dramatiškai įtampa, nustelbiant švelnaus lyrizmo momentus. Radamos arijos iš "Aidos" pirmojo veiksmo gal vienintelė, kurioje yra keletas vokaliskai silpnų gaidų. Tačiau tai pasiliekia nežymi smulkmena tarp visų skambiai, švariai ir pajėgingai atliekamų arijų.

Įdomu, kad plokštelėje stip-

KERTINĖ PARAŠTĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

kolonijose. Ji rūpinosi, kad ir lietuvių vaikai neliktų be jiems tinkamos lietuvių literatūros. Ji yra išleidusi nemažai vertingų lietuviškų knygų ir brošiūrų.

Šiai draugijai nustojus veikti Antrojo pasaulinio karo metu, kun. dr. K. Matulaičio iniciatyva netrukus po karo buvo įkurtas Lietuviškosios knygų klubas, kuris ir dabar tebeveikia, "Draugo" globojamas ir vadovaujamas. Veikdamas jau daugiau kaip dvidešimt metų, šis klubas yra išleids didelių ir vertingų įvairių mokslo sričių leidinių, religinių, pedagoginių knygų, bei grožinės literatūros, o taipgi praturtinęs mūsų knygų lentynas net lietuvių beletristikos ir poezijos antologijomis.

Prieš 16-17 metų, suvažiavus iš tremties į Jungtines Valstybes ir Kanadą per 30,000 lietuvių, kurių tarpe buvo daug rašytojų, publicistų, mokslininkų ir šiaip išprusintų kultūrininkų, mūsų kultūriniai reikalai jau nebeįsisteko kasdieninėje dienraščio laidoje. Reikėjo leisti šeštadieninį priedą mūsų literatūros, meno, dailės ir muzikos klausimams plačiau apimti. Taip pat reikėjo tiek mokslo, tiek ir visuomeninius reikalus plačiau pavaizduoti. Šis priedas į mūsų kultūrinį gyvenimą įnešė daug gyvybės. Jis davė pasireikšti jau paty-

riai jaučiama ir dirigento D. Lapinsko asmenybė. Jo priejimas prie operos arijų yra kiek naujoviškesnis, su palinkimu greičinti tempus, kiek rezervuotiau traktuoti romantiką. Stuttgarto operos orkestras skamba puikiai; švariai ir tiksliai; arijos palydimos sklandžiu ansambliu ir dramatiškai įtampa. D. Lapinskas aiškiai jaučia operą; kiek skirtingai ją traktuodamas, jis pasirodė, kaip darnus palydovas, bet kartu suteikia naujos intervencijos, ją užkrėsdamas ir solistą. Darius Lapinsko dalyvavimas St. Baro plokštelės įrašyme padidina jos įdomumą, įnešant kažkokių mums naujos asmenybės naujų elementų.

St. Baro plokštelė yra įvykis tiek mūsų muzikinėje literatūroje, tiek ir jo muzikinėje karyje. Čia girdime įsikūnyjant potencialinius galumus, kurie slypi jam suteiktoje Dievo dovanoje, bet kurie dėl mūsų taučiai skirto likimo negalėjo pilnai pasireikšti. Plokštelėje St. Baras yra lyg šventiškai apsiirėjęs, laikinai iškeltas iš emigrantiškos kasdienybės, perkeltas į profesionalizmo atmosferą ir iš to kylančią aukštą meniško atlikimo realybę.

Plokštelė išleista ir pagaminta RCA Victor dirbtuvėse, Serida Records vardu Jungtinėse Valstybėse; įgrota Vakarų Vokietijoje. Viršelį piešė dailininkas Jurgis Daugvila, stilizuotą St. Baro nuotrauką darė Algimantas Kezys, S.J. Visuma - originali ir skoninga. Lietuvišką tekstą tvarkė St. Santvaras, anglišką - Robert d'Attilo.

Ši plokštelė, pakliuvusi į dabartinę Lietuvą, kur, nepaisant gausaus kiekybinio dainininkų prieauglio, nėra prieaugę St. Barui prilygstančio kalibro balsų, ji padarys didelio įspūdžio. Lietuvių išievių visuomenėje, kuriai ji pirmą kartą skirta, ši plokštelė bus stambiu įnašu į esamą muzikos lobyną ir kartu savotišku uždokumentavimu didelės Dievo dovanos, suteiktos St. Barui, kaip operiniam dainininkui.

Turėtų sekti: tokio pat lygio lietuviškos muzikos plokštelė, taip pat su orkestru, išnaudojant jau esamas ir parūpinant naujų orkestracijų, mūsų kompozitorių sukurtooms dainoms.

rusiems rašytojams, taip pat ir jaunoje kartoje išugdė visą eilę talentingų rašytojų.

Rašytojas Ben. Babrauskas, mūsų dienraščio artimas bendradarbis ir prieš keletą metų veikusio "Draugo" bendradarbių klubo ilgametis pirmininkas, 1959 m. lapkričio 14 d. laidoje, kuria minėta "Draugo" 50 metų sukaktis, kai jis pradėjo eiti savaitraščiu, savo straipsnį apie literatūrą "Draugo" lapuose taip baigė: "Ap-skritai "Drauge" literatūra plačiau ir ryškiau atskleidžiama, negu kitam kuriam laikrašty. Iš šimto mūsų rašytojų 60 yra dažniau "Drauge" pasirodę, 15 rečiau. Tai sudaro 75% rašytojų. Jokiam kitame laikraštyje niekad tokio rašytojų skaičiaus nesame matę".

Nuo 1959 m. šis rašytojų, "Draugo" bendradarbių, skaičius bus dar padidėjęs. Kuo dienraščio vadovybė džiaugiasi ir didžiuojasi.

1951 m. įsikūrė nauja "Draugo" "institucija" - metinių romano konkursų pravedimas. Šiemet jau įteikta premija - tūkstantis dolerių 15-tam laureatui - Jurgiui Gliadai. Jau susilaukėme 15 premijuotų romanų, kurie buvo išleisti knyga ir išplatinti. Bet per "Draugo" atkarpą praėjo daugiau kaip dvidešimt originalių romanų. Daug jų buvo atspausdinta ir knygomis.

Romanų konkursai buvo didelė rašytojams paskata kurti, kad ir sunkiose gyvenimo sąlygose. Apskaiciuojama, kad šio konkurso dėka buvo sukurta apie 100 naujų romanų. Nemažą įnašą mūsų grožinei literatūrai davė ir keli poezijos ir novelių konkursai.

Dienraštis "Draugas" ryškiai prisidėjo prie Amerikos lietuvių kultūrinio lygio kėlimo ir tuo, kad jis nuolat ir stipriai rėmė lietuvių parapijinių mokyklų, aukštesniųjų lietuvių mokyklų steigimą, rėmė lietuvių vienuolijas, ruošius lietuvių mokytojus mokykloms ir užlaikančias aukštesnias jaunuosius bei jaunolėms mokyklas.

"Draugas" užleido savo skiltis visoms lietuvių kultūrinėms organizacijoms - chorams, an sambliams, Chicago lietuvių operai, meno parodomis. Tiek koncertai, tiek meno parodos, tiek naujos knygos bei dailininkų ir muzikų kūriniai plačiai recenzuojami bei vertinami. Tuo irgi duodama paskata mūsų talentams - kultūrininkams kurti.

Antrąjį dienraščio "Draugo" pusamžį pradedame su naujais kultūriniais polėkiais, su giles-

ne patirtimi ir šviesiomis viltimis į tautos laisvą, nepriklausomą ir kūrybingą gyvenimą.

L. Šimutis

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų

A. VILIMAS

3415 So. Lithuania Avenue
Tel. FRontier 6-1882

BANGA

TV - Radio - Stereo

Pardavimas ir taisymas

2740 W. 63rd Street

Tel. - 434 - 0421

P. Rudėnas - K. Šimutis

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET
DIDELIS PASIRINKIMAS IVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS,
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS,
ORO VESINTUVAI - SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Telef. - CA 5-7252

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western PRosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad ir ketvirtad nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6
val vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 v.v.

Pas H. Seigan jau pavasaris!

PASIPUOŠKITE VELYKOMS

Apsirūpinkite geriausių firmų rūbais, kol yra didelis pasirinkimas, kaip Groshire, Botany "500", Society Brand ir kitų.

KOSTIUMAS, su 2 porom kelnų
nuo \$69.50 ir aukščiau

JAUNUOLIAMS KOSTIUMAI

nuo \$37.50 ir aukščiau

STAMBESNIEMS JAUNUOLIAMS
(Huskies) nuo \$19.95 ir aukščiau

Tai yra tik keleta pavyzdžių, kuriuos rasite
apsilankydami mūsų krautuvėje.

ATVYKITE

TUOJAU PAT

KAD

GALETUMET

IŠ KO

DAUGIAU

PASIRINKTI

SEIGAN

VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ

4640 South Ashland Avenue

TEL. YA 7-1272

Atidara vakarais: pirmad., ketvirtad., o kitomis
dienomis iki 6-tos valandos vakaro.
Sekmad. 10 - 4 v. p. p.

Pirkę kostiumą, švarką ar kelnus, jūs
būsate patenkinti, nes mūsų siuvėjai čia
pat vietoje jums primuos ir pritaikins
ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

Visos berniukų aprangos gaunamos
įskaitant stambius (husky).

Algirdas Brazis tėvo G. Germont vaidmenyje su jaunaisiais solistais: Vaeleu Momkumi, atlikusiu markiz D'Obigny partiją, Algimantu Grigu — barono Douchol rolę, ir Broniumi Maciukevičiumi, dainavusiu daktaro Grewil partiją. "Traviatos" operoje jie visi dainavo ir šio savaitgalio abiejose spektakliuose. Nuotr. Vl. Juknevičius

Laiškas iš New Yorko

APIE PARODĄ, KURIOS NEMAČIAU

STASYS GOSTAUTAS

Jaunieji dailininkai, gal šian dien jau ne taip ir jauni, su ruošė Čiurlionio galerijoje, Chicago, savo ketvirtąją parodą. Bravo! Man teko matyti pirmąją, kuri buvo pilna entuziazmo ir vilčių, nors savo atsiekimais gal ir neturėjo daug kuo ypatingai didžiulio.

Dabar, laikui bėgant, lygiai puse metų vėliau, tektų paklausti: kur mūsų viltis? kur mūsų grupė ir entuziazmas? Argi ta saujelė jaunų žmonių būtų išsisklaidžius, nespėjus atnešti nieko šviežesnio mūsų menui?

O to šviežio oro mūsų menai labai reikėjo. Gi patys talentingiausi šios jaunos generacijos žmonės niekad vėliau nepasirodė toje grupėje, o nuėjo savo keliais pasitiktį savojo likimo.

Kaip tik tų žmonių įtaka (kaip Zapkaus, Brazdžio ar Virkau) pasiliko mūsųose nežymiai ir nušali, neprieinama, nieko neatnaujindama ir nieko nepridėdama prie mums taip reikalingos šviežio oro srovės.

Dar būtų sunku teigti, kad patys mūsų jaunieji dailininkai nieko neatnešė naujo mūsų menui (etniska prasme), bet jau galima būtų abejoti, ar jų kūryba pakankamai buvo originali savo impulsu, ar užtektinai kovinga savo pasipriešinimu tai senajai kartai, kuri metų metais diktavo savo nepasisekimus ir miegą. Ir užtai to šviežio oro mūsų mene kaip ir nėra. Jeigu iš kur vėjas dar papučia, tai tik

iš pavienių asmenų, kurie dažniausiai nusigrežia nuo bet koks tampresnio ryšio su savaisais.

Ką visa tai reiškia? Talento stoka, O gal iniciatyvos, darbo sąlygų? Gal visko po truputį. Bet daugiausia vieno daikto: bendrų minčių, bendrų norų, bendrų darbo jėgų, vienu žodžiu — bendrų idealų. Mes nesam individualistai tikra to žodžio prasme, bet mes tiesiog nenorim dalintis mintimis su kitais, tiesiog esame tingūs dialogui.

Aš su pavydu žiūriu į kitas žmonių grupes, kurios moka susirinkti ir pasikalbėti, ir pasidalinti bendrais ar skirtingais idealais, kaip nuo seno yra įprasta prancūzų, vokiečių ar Lotynų Amerikos dailininkų, poetų, rašytojų, muzikų tarpe. Aš stačiai neįsivaizduoju, kad mūsų lietuviai galėtų susirinkti ir dirbti kartu kiekvienas savo darbu ir tuo pačiu paveikti vienas antrą, kaip tai daroma kitose tautose, prisimenant kad ir dabartinį "Groupe de Recherche d'Art Visuel" faktą Paryžiuje ar "Zero Group" Vokietijoje. Ar nepuikūs pavyzdys ir ankstesnieji Baudelaire, Zola ar Goncourt ryšiai su Renoir, Manet, Monet, Beville, Sisley ar Pissarro. Kiekvienas iš jų kūrė savo ir visų savo bendrų įtaką.

je. Bet koks individualus buvo rezultatas!

Mes lietuviai susirenkam kartu tik išgerti ir dejuoti. Po to kiekvienas einam užsidaryti savo urve iki kito šeštadienio. Ir taip kartojasi, kol oras supūva aplink mus, o patys jau nebeįsivaizduojame, kaip atšviežinti, nepasigendami tikros saulės, tikro gyvenimo.

Duokit man šviežio oro ir grupę žmonių apvalyti senąjį, įsigulėjusį tvaiką. Jaunos jėgos vers suakmenėjusius interesus ir nauji, švieži polėkiai užims mūsų laiką ir kūrybą. Kiek kartų aš galvoju, jeigu šituo momentu, dabar, kas nors ištiestų savo ranką, duotų vilties ir agonijos, kalnai eitų velniop, ir nauja gyvastis užimtų tą kasdienišką, nekūrybingą duonos kepinimą. Tačiau,

aš vaikštau su savimi Brooklyno gatvėmis, kur nėra dangaus, kur nėra žemės — tik juodas nejuodas nebalts cementas. Akligatvy vaikai žaidžia ant išmesto matraco. Pievos, pievos, pievos jūs žalios, aš jus sapnuoju, nes aš jūsų nematau.

Ir aš vaikštau su savimi ir nerimstu.

O kad taip susiję visiems, kaip vienos širdies bendrams, ir įbedus akis į knygas, skaityti

Zita Sodeikienė

Judesys (akrilis)

Aistį, Mačernį, Kėkštą ir Meką, dvidešimt keturias valandas filosofuoti apie gyvenimą ir meilę, sapnuoti dangų ir šaltą mėnulį, o paskui, į darbą, bet ne į Brooklyną.

Kaip gera būtų nors ir šluoti gatvę, bet mūsų; skaldyti akmenis, bet mūsų lauko, traukti vežimą, bet mūsų keliu... o po to, atlikus tą visuomenišką pareigą, galėtum pasiimti lazda ir žygiuoti per girias ir per dangų, kur skrenda baltos margaritos.

Tai tik gražios mano Manhattan iliuzijos. Aštuntą į urvą, penktą iš urvo, o per pertrauką atsistok į eilę ir kramtyk "šuniuką". Duokit mums laisvę, šaukė Rene Clair, sapnuodamas po medžiu, ir dulkėtai keliais nuvažiuo dviračiu toliau...

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelį metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuos skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5450
- NEW YORK, N. Y. 10011, 108 West 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4852
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-0245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, MASS., 327 W. Broadway, Tel. AN 8-0065
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 8-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 4, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1065
- DETROIT, Mich. — 7290 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St. N. W. GL 8-2250
- HARTFORD, Conn. — 11333 Jos. Campau Tel. 233-8030 or 246-0215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-5565
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1444
- PATTERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Street PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Garson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2568

4 1/2 %

current dividend

Paskolos duodamos ilgam laikui, mėnesiniais išsimokėjimais

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Valandos: Pirmadi., Antradi., Penkt. ir Šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. v.

"Traviatos" operos pirmasis veiksmas III-jo spektaklio metu. "Pakelki me taurę linksmybės" — dainuoja Stefan Wicik šalia centre stovinčios Violetos — Lilijos Šukytės. Kairėje ir dešinėje kiti solistai ir aplink juos choras. Nuotrauka Vl. Juknevičius

MARQUETTE PARK -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

TEL.: GR 6 - 7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 41 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Mes nesiveržame tapti pačia didžiausia bendrove, bet stengiamės būti stiprūs finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbai ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnį gyvenimo lygį. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$53,500,000.00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktorių tarybos ir bendrovės prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance

- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms
- Vacation for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special

- money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamps
- Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

- Two Large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

LIETUVIŲ VEDAMA NAUJŲ IR VARTOTŲ

AUTOMOBILIŲ PREKYBA

Neptune Motors Inc.

6516 South Western Avenue
CHICAGO, ILL. 60636
Telef. — 925 - 5121

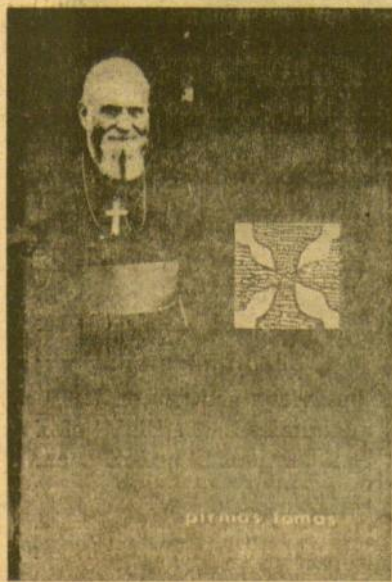

Išsimokėjimai mažu nuosimėčiu per banką.

Atdara kasdien: Pirm. Pnktadi. — 9 iki 9 v. vak. Šeštadi. nuo 9 iki 6 v. vak. Sekmad. 11 iki 5 v. vak.

Parūpinam: automobiliniai pagal klientų reikalavimą.

NAUJI LEIDINIAI

Vysk. F. Būčio "Atsiminimai" pirmojo tomo viršelis, pieštas P. Jurkaus.

• **Vyskape P. Būčio "ATSIMINIMAI."** Pirmas tomas. Pasiruošimas darbui. Surašė prof. Z. Ivinskis. Redagavo J. Vaišnoras, MIC. Išleido Lietuviškos knygos klubas 1966 m. Aplanką - viršelį piešė P. Jurkus. Leidinys 320 psl., 7 1/2 x 5 1/4 inč. formato, kainą \$3.50, gaunamas "Drauge".

Kaip knygos aplanką parašė sakoma, vysk. Petras Pranciškus Būčys savo atsiminimuose yra kiek skirtingas negu daugelis kitų autorių. Jis čia nėra nei pamokslininkas, noris įtikinti skaitytojus, nei savo gyvenimo teisintojas, noris parodyti save kitoki, negu jį matė jo amžininkai... Tačiau jis yra įdomus ir valdingas pasakotojas, geros atminties apie praeitį ir gražiai sugebą perduoti net paprasčiausius kasdienius įvykius.

Pirmoji "Atsiminimų" dalis siekia tik porą dvidešimtojo šimtmečio metų, kol autorius pradėjo jau pats vadovauti kai kurioms gyvenimo sritims - buvo pakviestas Petrapilio dvasinės akademijos profesorium. Savo jaunystės išgyvenimus jis įrėmina į lietuviško gyvenimo rėmus, kurie skaitytoją vedžia į gyvais prisiminimais istorijon nuigrimzdusioje mūsų tautos praeityje.

Šis veiklas jau seniai buvo laukiamas, bet, tik penkiolika metų nuo jo mirties prabėgus, mecenato kun. V. Puidoko dėka tegalėjo išvysti dienos šviesa.

• **Mykolas Vaitkus, PER GIEDRĄ IR AUDRĄ.** 1909-1918. Atsiminimai. IV. Nidos Knygų klubo leidinys, nr. 56, 1965 m. Knyga 272 psl., 7 x 4 1/4 inč. formato, kainą \$2.50, gaunama "Drauge".

Tai ketvirtasis spalvingų Mykolo Vaitkaus atsiminimų tomas. Reikia džiaugtis, kad autorius juos visu intensyvumu rašė! 1965 metais suspėta išleisti net du jų tomus - trečiąjį ir čia minima ketvirtąjį. Pastarasis itin įdomus, nes apima tą kūrybingąjį laikotarpį, kada po spaudos atgavimo lietuvių kultūrinė ir visuomeninė veikla klestėjo visu jaunatvišku užsidegimu. Pirmojo pasaulinio karo įvykiai šiame tome pinasi su asmeniškais, akvareliška nupieštais autoriaus pergyvenimais, sudarydami tokią autentišką ano laikmečio dvasią. Labai parankus, knygos gale įdėtas minimų tekste asmenų žodynėlis, tačiau pasigendama įprasto pačios knygos turinio.

Skaitytojai būtų taipgi labai pravartu, jeigu atskirų knygos skyrelių antraštės būtų parodytos ir turinio pozicijoje, knygos pabaigoje. Dabargi gale jokio turinio taip ir nerandame. Tebūna jis neužmirštas sekančiuos M. Vaitkaus atsiminimų tomuos.

• **LITUANUS.** Lithuanian Quarterly. Fall 1965. Redaguoja dr. Tomas Remeikis, talkina mas redakcinės kolegijos. Lituanus adresas: Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690. Metinė prenumerata \$3.00, atskiro numerio kainą \$1.00. Žurnalą leidžia "Lituanus Foundation, Inc."

Kaip žinome, Lituanus yra vienintelis anglų kalba mūsų leidžiamas žurnalas, pirmoje eilėje skirtas lietuvių mokslo, meno, literatūros, politikos ir apamai baltiškoms problemoms pristatyti angliskai kalbančiam pasauliui. Dabartinis savo išoriniu ir turiniu pavidalu Lituanus jau yra pasiekęs aukšto kultūrinio lygio, puikiai reprezentuojančio lietuvių intelektualinio pasaulio klotuose.

Išsivijęs sąlygose tokiam žurnalui išsilaikyti nėra lengva. Bet, žinant jo neįkainojamą naudą lietuviškai kultūrai ir visam lietuvišajam reikalui, jo egzistencija turėtų būti kiekvienam lietuviui tiesiog garbės klausimas. Jo leidimui visos visuomenės ir visų fondų parama turėtų būti neabejotina ir bent kelis kartus didesnė kaip tai buvo ligi šiol. Balandžio mėnesį yra organizuojamas Lituanus leidimui išėjimo vakaras. Tai puiki proga visoms institucijoms, visoms organizacijoms ir kiekvienam asmeniškai parodyti sąmoningą tokio žurnalo svarbę.

Naujo "Lituanus", skirto Vincas Krėvės kūrybai, viršelis, pieštas Algirdo Kuras.

bos supratimą, jį paremiant kiek galima didesne pinigine auka.

Naujai išėjęs ir čia minimas numeris yra skirtas mūsų didžiojo klasiko Vincas Krėvės kūrybai. Bronius Vaskelis savo straipsniu paseka rašytojo žemiškąjį kelią ir peržvelg'a jo literatūrinį palikimą. V. Maciūnas netrumpa studija šmatuoja Krėvės kūrybos versmės nuo gimtojo kaimo iki Tolimųjų Rytų. Duodama po ištrauką iš Krėvės "Skirgailos" ir "Dangaus ir žemės sūnų".

• **Liūnė Sutema, BEVARDE SALIS.** Eilėraščiai. Išleido Santaros - šviesos federacija. Aprimanto Mackaus vardo knygos leidimo fondo lėšomis. Tiražas 300 egz. Aplanką piešė Dalia Juknevičiūtė. Rinkinys kietai įrastas, 64 psl. 8 1/4 x 6 1/4 inč. formato, kainą \$3.00, gaunamas "Drauge".

Tai trečioji poetės Liūnės Sutemos knyga. Gera dalis knygos eilėraščių parašyta, matyt, tuo laikotarpiu, kada nelauktai netekta bendraamžio ir literatūrinio kelio kaimyno Alg. Mackaus ir Juliusa Kaupo. Liūdnos situacijos nuotaikos įvairiomis užuominomis šitai skaitytojui rinkinyje vis primena. Ar naujas rinkinys įneša ką netikėtai naujo Liūnės Sutemos kūrybon? Vargu. Jame tik kur kas tikriau

Liūnės Sutemos naujo rinkinio viršelis, pieštas Dalia Juknevičiūtė.

apipavidalinta pasirinkto savo kelio kryptis, gerokai dar palaida ankstesnius rinkinius. Pastarajame jaučiamas taigpi rūpestingesnis žodžio išieškojimas, labiau apgalvota viso eilėraščio konstrukcija, tačiau nenustelbiant paties gyvojo jausmo. Kalba ir skyryba kur kas labiau šlygintos negu anksčiau. Tačiau vienur kitur nuskamba lyg ir ne sava eilutė, lyg ir jaučiami kitų avangardan ar etnikon pasinėsių mūsų poetų aidai.

• **METMENYS.** Jaunosios kartos kultūrinis žurnalas. 1965 m., nr. 10. Leidinys 192 psl., 8 x 5 1/4 inč. formato, kainą \$1.50, gaunamas "Drauge".

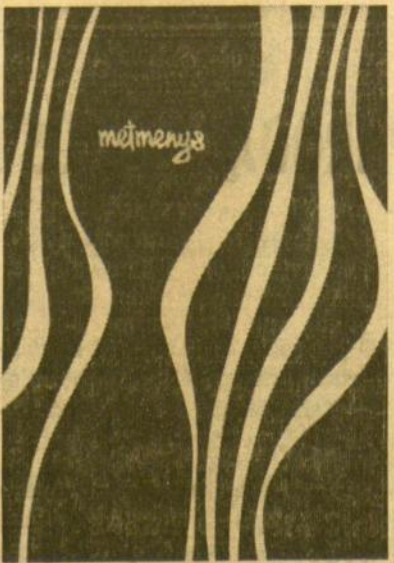
Šiuo numeriu žurnalas atžymi savo dešimties numerių sukaktį. Aplamai periodinių ir neperiodinių leidinių gausa laisvojo pasaulio lietuviui gali nesiskysti. Atvirkščiai - gali pasiskysti net jų savotiška infliacija, kai kiekviena grupė, kiekviena karta, kiekviena kolonija kovoja už savąjį leidinį, visai nežiūrėdamos, kad vis sunkiau darosi sugraibyti ir tuos rašančiuosius ir tuos skaitančiuosius. Todėl kartais ir šmeikstelia "pikta" mintis: ar kokio nors susitarimo forma negalima būtų mūsų spaudos kiekį (pavadinimų prasme) ir pamažinti visokeriopos kokybės sąskaiton?

Tačiau yra leidinių, kurių nepasirodymas būtų viso mūsų kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo nuostolis. Šitokių nuostolių jau yra pastarųjų laikų pasitaikę. Užtenka čia prisiminti tiek šviežio vėjo mūsų literatūrinio gyvenimo įnešusių "Literatūros Lankų" sustojimą arba kad ir "Margučio", kaip kultūros žurnalo, dingimą. "Metmenų" netesėjimas taipgi būtų skaudžiai jaučiamas viena lytėje, bet įvairiaspalvėje mūsų visuomenėje. Tad reikia tikėtis, kad, apvalų numerių skaičių išleide, "Metmenys" ir toliau nestuos, o bus, kaip ir buvę, aktualioji lietuviškųjų problemų judintojai, kartais net vieno ar kito dalyko šokiruntojai, norint benurimstančius vandenį gailiau pasiūbuoti.

Tik savo kelyje "Metmenims" būtų pravartu nepamiršti, kad kultūrinėje ir visuomeninėje plotmėje vagą verčia ne vien tik jie vieni, kad ne vien tik "Metmenys" yra visokeriopa prasme pažangūs ir reikšmingi, kad ne vien tik "Metmenų" bendradarbiai ar rašytojai yra patys kūrybingiausi, ir kad "Metmenims", kaip ir kitiems, niekas nėra davęs galutinių ir tobuliausių sprendimų rakto. Kiekis žvilgsnis į save ir platesnis ir labiau pakenčiantis į kitus žurnalai ne tik nepakenkė, bet jį darytų kur kas visuomenesniau.

Tobulai pasverti visų dešimties "Metmenų" numerių kraitį būtų gana nelengva. Tik trumpai galima pasakyti, kad jame yra ir tokių kreditų, kurie išimtinai šiam žurnalui priklauso. Neapimant čia visų sričių, užtenka prisiminti tik studijinį (ne trumpą - recenzinį) žvilgsnį į mūsų literatūrą. Juk pokario kartos čionykštė mūsų grožinė literatūra lig šiol taip ir nebuvo plačiau niekur panagrinėta. Tuo tarpu "Metmenyse" lig šiol tik vienas dr. R. Silbajoris išsamomis studijomis apžvelgė šių mūsų rašytojų kūrybą: Jono Aisčio, Henriko Nagio, Alfonso Nykos - Niliūno ir kit. O štai ir pastarajame 10 numeryje Jurgis Blekaitis užsimoja pagrindiniau žvilgtelti į Kosto Ostrausko dramaturgiją straipsniu, kuris nebeįtelpa į vieną "Metmenų" tomelį, o nusidrieks tęsiniu dar ir sekančiame. Normaliose literatūros augimo sąlygose seniai mūsų rašytojų, perkopusių per keturiasdešimt metų ir artėjančių prie penkiasdešimtyjų, kūryba būtų susilaukusi išsamesnų studijų. Tačiau išsivijoje tik "Metmenyse" buvo į tai rimtai pažiūrėta ir bandoma spragą užkišti.

Be kita ko, šiame numeryje apšiai dėmesio skiriama Vincui Krėvei. V. Maciūnas duoda

"Metmenų" 10 nr. viršelis, pieštas Vytauto Virkau

kadaise buvusio incidento dėl "Skirgailos" aprašą, o A. Baltaragis pateikia labai kruopščiai pasektą Krėvės sovietinio traktavimo raidą. "Veidu į Lietuvą" skyriuje sutelkta visa eilė rašinių, kurių temos lietuvių tautos išlikime yra degančios ir mus visus jaudinančios net iki tam tikrų kraštutinių. Savotiška naujiena yra taigpi numerio baigminis straipsnis, pasirašytas V. Kv. (manytyne, kad tai yra paties redaktoriaus Vytauto Kavolio), kuriuo komentuojama jaunesniųjų ateitinių sendraugių užimtos pozicijos įvairiais klausimais, pasiremiant "Ateities" žurnalo puslapiais ir patį, gana žmogišką užkalbinimą įvardinant "Susitikimai su nepažįstamais draugais".

• **Antanas Tulys, INICIALAI PO TILTU.** Novelės. Nidos Knygų klubo leidinys, nr. 57, 1965 m. Knyga 156 psl., 7 x 4 1/4 inč. formato, kainą \$1.85, gaunama "Drauge".

Senosios lietuvių išeivių kartos rašytojo novelių pluoštas. Tulys yra bene vienintelis anosios kartos ir anų aplinkybių lietuvis rašytojas - beletristas, savo raštais įkopus į dėmesio vertą grožinės literatūros pakopą. Į save ypač žvilgsnį atkreipė 1936 metais, išleisdamas nepriklausomoje Lietuvoje novelių rinkinį "Aš bučiauvau tavo žmoną". Ilgiau patylėjęs, 1956 metais Tulys pasirodė čia Amerikoje su novelių rinkiniu "Tuzų klubas". Dabar išleisti Nidos "Inicialai po tiltu" vargu savo temų literatūrinio apipavi-

daliniu, jų išbaigtumu ar pralėnkė ankstesnius rinkinius. Novelių siužetai daugumoj yra paimti iš Amerikos lietuvių gyvenimo, išskyrus paskutinįjį, kur vaizduojama kolchozinė pokario Lietuva. Tur būt, tiesioginiai jokių Lietuvos okupacijų nemačiusiam autoriui ir pati pavergto krašto buities novelė "Tau prie durų pasibels" išsina kažkaip neįtikinamai ir naiviai dirbtinė. Amerikinės Tulio temos pernelyg yra užgožtos kone vienintelės erotinės temos, kuri daug kur nueina iki neliteratūrinio pigumo, kur jau literatūriniai svarsčiai sunkiai ir bepritaikomi.

Mes žinome kuo esame, bet nežinome kuo turime būti.

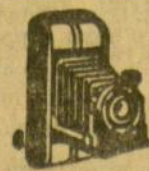
— Shakespeare

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUĮ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutapysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. PR 6-8998

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETŲ \$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS. TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atidara sekmd. iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktad. ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI ŠVENČIŲ SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, ANGLISKŲ MERZIAGŲ paltams ir kostiumams sluitimui artimesiems į Lietuvą ir tolimajį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atidara kasdien ir sekmd. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's aikštėje

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

ROCHKES MEDICAL ARTS
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787

REMBLAKES - ROCHKES APOTHECARY
2421 W. 63rd Street
Tel. HE 4-1500

DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
Mes patefonuosime jūsų gydytojui

FOTOGRAFAS ŽAVIOMS NUOTAKOMS

THE Paul STUDIO

home of MODERN photography

Gowns by Martha
PORTRAITS • CANDIDS
3213 South Morgan St. YA 7-5858

Taupykite

MES MOKAME **4 1/2** % ANT VISŲ SASKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

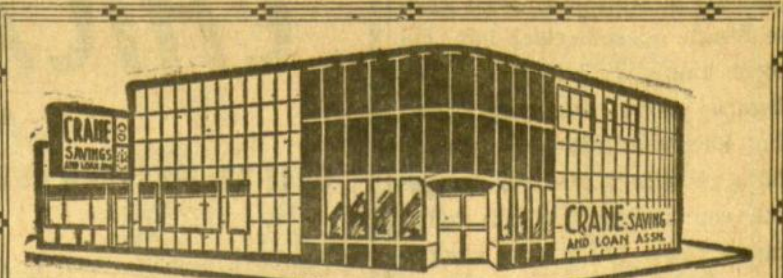
Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEley 3-4711

Atidara pirmą ir ketvirtą, 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmd. atidara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

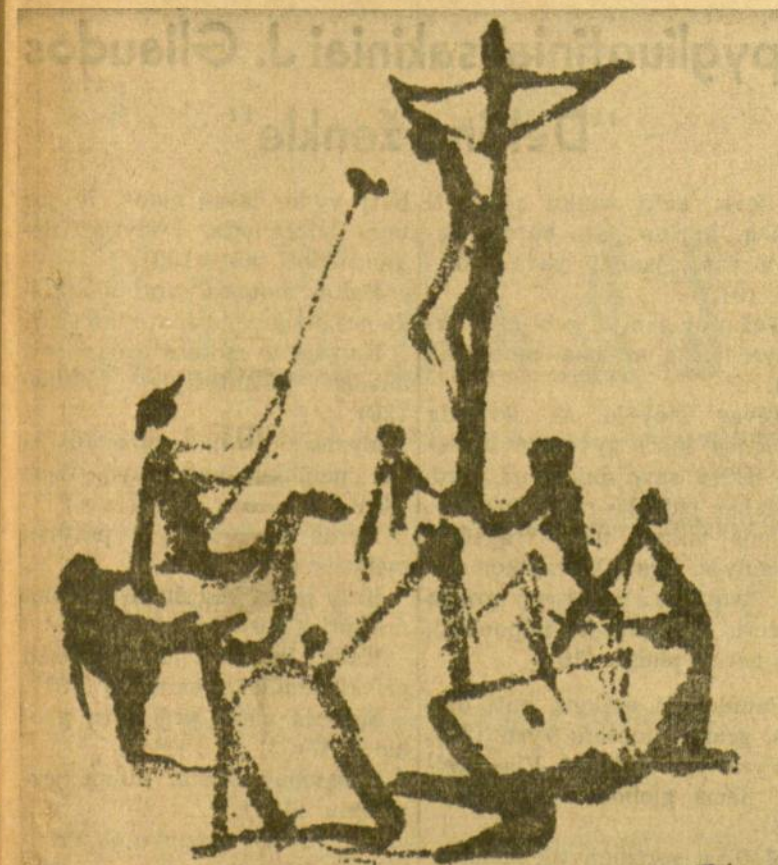
R. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2 % Naujas aukštas dividendas mokamas az investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

Fritz Koenig (vokietis)

Golgota

LITERATŪROS KONKURSINIŲ PREMIJŲ KLAUSIMU

JURGIS GLIAUDA

Kultūrinio Draugo Kertinėje parašė kovo 12 d. tilpo rašiny "Gyvybinės injekcijos". Dėl kai kurių straipsnio išsireiškimų ir sugestijų noriu čia atsilepti. P. Janulis šiame įdomiame rašinyje netiesiogiai paliečia ir mane, gal būt, tam tikrai savo minties iliustracijai. Jis ten rašo: "Vienas Draugo konkurso rašytojas gavo už keturias knygas keturis tūkstančių dolerių..."

Gana chaotiškas tų vienuolikos žodžių turinys reikalingas gerokos išsireiškimų precizijos. Mėginkime tai ir padaryti.

Sąvokos "konkurso rašytojas", kaip tokios, nėra ir negali būti. Tas, kuris dalyvauja paskelbtame literatūros konkurse, visų pirma gali būti dar ne rašytojas, be jokio pripažinto rašytojo titulo. Priklausomybė gali būti nustatyta literatūrinei srovei, tautai, pasaulėžiūrai: realistas rašytojas, lietuvių rašytojas, egzistencialistas rašytojas. Bet — "konkurso rašytojas"? Ar tai reikėtų suprasti, kad rašytojas užsirašęs rašyti tam konkursui, ne kam kitam? Bet konkursui nėra, konkurse tik dalyvaujama. Tai yra logiškas sąvokos nusakymas: rašytojas, Draugo konkurso dalyvis.

Taipgi pora žodžių dėl frazės — "rašytojas gavo už keturias knygas". Ar Draugo literatūrinis konkursas yra "knygų konkursas"? Visai ne. Knyga yra tokia bendrinė spausdinto veikalo sąvoka, kad ji nenusako reikalo precizijos. Draugas organizuoja "romano konkursą". Bet ar moka už dalyvavimą? Moka už išrinktą romaną, už premijuotą jį.

Tad logiškai išgliaudytas aukščiau cituotas sakiny turėtų skambėti: "Vienas rašytojas, Draugo romano konkursą dalyvis, gavo už keturis premijuotus romanus keturis tūkstančius dolerių".

Aš nelaikau tokio skystų barščių sakinių kurio nors labai atsargia deklamacija, bet labai "polėkiškiu" stiliumi, kurį valdant, tikrai žmogus neįveiktų romano konkurso jūry komisijos pasitikėjimo.

Palietus reikalą ad personam, negalime išvengti palietimo ir ad rem.

P. Janulis labai teigiamai vertina literatūrinių konkursų premijų sąjūdėlius, kaip tam tikrus visuomenės stumtelėjimus pabusti iš apatijos savam literatūriniam žodžiui.

Yra ir antroji ir labai prozaiška reikalo pusė. Literatūriniai konkursai padeda rašytojui

su Aloyzo Barono romanu? Juk tie romanai buvo atspausdinti dėka "Draugo" romano konkurso parinkimo. Kas kad Jurgis Savickis praktiškai "Namams ant smailės", ar dėl to konkursas jau turi blogą skonį?

Ir kiek yra mūsų literatūros skrynioje per 15 metų romanų, kurie išlaikė konkursinį celibata ir praneša tuos... konkursinius? Kralikauskas ir Alantas, Alė Rūta ir Švaistas, Pūkelevičiūtė ir Landsbergis, Mazalaitė ir Ignatonis, Baranauskas ir Jukus ir kt. Juk tai ir yra visa plejada mūsų prozininkų, kovojusių dėl konkurso laurų. O kaip kovojo dėl dramų konkurso premijų Antanas Škėma. Visi prisimena tą dramatišką dvikovą tarp jo ir jūry komisijos.

Mat, galima toleruoti asmenišką snobizmą, tam tikrą liguistą pralaimėjimo baimę, ideologinį prisijaukinimą (ten nedalyvauk, daugiau laimėsi) ir kitus niokelius, kurie visad lydi ir visad lydys didelį reiškinį.

Jeigu amerikiečiams romano konkursai tėra tik atrakcija rasti naujam vardui, mums tai yra realybė parduoti savo veikalą. Rašytojui tai yra nemažas paskatas eiti į konkursą. Tai yra drąsos ir pasitikėjimo bandymas. Aš niekad nesutikčiau marinuoti savo veikalo stalčiuje (išleisti galimybės yra tokioms apgalvotoms) dėl liguisto įsikalbėjimo, kad aš "nekonkurso rašytojas".

Aš esu gyvas rašytojas, ir moderniškos priemonės, kurias surado mūsų visuomenė, mylinti ir puoselėjanti mūsų pastangas šiose skaudžiose sąlygose, mane, kaip ir kiekvieną kitą, provokuoja: dalyvauti konkurse, įtikinti parinkimo patikėtinius mano romano kokybę, parduoti tą romaną (labai svarbus principas vakarietiškoje kultūroje), išleisti romaną su pompa, su bugnais ir Jerichono trimtais.

Ar kitais sumetimais dalyvavo tas rašytojų tužinas konkurse?

Ne periodikos škiečiai pūstelėjimai, nei priešininkų kriokimas, nei draugų liaupsinimas, bet ponas Laikas atsijos, kas iš mūsų raštų sugrįš kada nors ir tą visuomenę, kuri, ir šimtui metų praėjus, Lietuvos teritorijoje skaitys lietuvių literatūrą.

Einu į konkursą, o atsakomybės imuosi tik prieš poną Laiką.

Kovo 15, 1966.

Lietuvio talentą įvertino JAV pirmąsias žurnalas

Mielai, kad mūsų kūrybingai produktyvus rašytojas ir poetas Aloyzas Baronas laimi vis didėjančio įvertinimo. Šiomis dienomis vėl sulaukėme malonios staigmenos, kai vienas iš pirmųjų JAV kultūros žurnalų, ypač besidominčių literatūra, "Saturday Review" kovo 26 d. įsidėjo ilgą, per du puslapius nusitęsiančią recenziją Aloyzo Barono knygos "Footbridges and Abysses" (tai į anglų kalbą J. Zemkainio išverstas A. Barono romanas "Lieptai ir bedugnės", 1960 metais apvainikuotas "Draugo" romano premija).

Barono knygos vertinimą šiaurės amerikiečių New Yorke leidžiamame ir ypač kultūriniam pasauliui skaitomame "Saturday Review" žurnale duoda literatūros kritikas Edward M. Potoker. Jis visų pirma pažymi, kad jau būtų sunku rasti naują knygą Antrojo pasaulinio karo tema, kuri duotų naują, anksčiau neįskeltą medžiagą; ir jis randa, kad Baronas tokią knygą davė, išryškindamas įvykius, raudonajai armijai besiveržiant per Lietuvą ir Rytprūsius. Rusams kietai spaudžiant pirmyn, o vokiečiams atkakliai spiriantis, lietuviai pakliūdavo tarp tų dviejų negailestingų priešų kaip tarp dviejų girnapusių. Vokiečiai lietuvius laikė "Untermenschen", antrarušais žmonėmis, kuriuos reikia panaudoti, o kai politiškai bus naudinga — ir pavergti. Lietuviai pirmos sovietų okupacijos metu jau buvo patyrę, kad ir iš raudonųjų nieko geresnio taipgi nebuvo galima tikėtis. Barono knyga ir vaizduoja lietuvius ir kitus panašius, patekusius į tokią beviltišką situaciją.

Knygos recenzentas Potoker gana plačiai, su ištraukomis nupasakoja A. Barono romano turinį, pažymėdamas, kad tai yra veikalo autoriaus randa dėl prarastos Lietuvos laisvės, kai šis kraštas buvo inkorporuotas į Sovietų Sąjungą. Potoker pripažįsta Barono talentą, tardamas, kad "jis sėkmingai suliejo lyrinį poetiškumą su laukiniu realizmu, sukurdamas prozą, kuri su elegiška jėga perteikia jo

tautos naująją tragišką istoriją".

Kritikas tik norėtų, kad būtų buvę parodyta daugiau elegancijos, aptariant arogantiškus ir brutalius Lietuvos priešus, nes mažiau kultūvuoti epitetai mažina simpatiją knygai, kuri kiltais atžvilgiais, anot kritiko Potoker, yra taip įspūdinga.

Reikia pastebėti, kad didieji pasaulio kultūros, literatūros žurnalai ne tik gana retai duoda lietuvių veikalų recenzijas, bet nelengva juose susilaukti net eilinio naujai mūsų knygų pa-

sirodžiusios knygos suminėjimo. Ši plati A. Barono knygos recenzija įtakingiausiam amerikiečių literatūros žurnale yra įrodymas, kad knyga yra vertinga, jeigu ji atkreipė jų dėmesį.

Sveikinant A. Baroną, reikia prisiminti ir St. Zbarską, kurio energingos iniciatyvos dėka atsirado šios knygos angliškąjį laida ir kuris taip sėkmingai mūsų kūrybinguosius talentus padeda parodyti milijonams angliškai skaitančių vertingos knygos mylėtojų.

J. Pr.

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
M. R. NELSON,
SAVININKO
SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 2
4330-34 South California Avenue
Telef.: LA 3-0440 ir LA 3-9852

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 6
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108 - 09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYSIA
Geriausios patalpos vestuvių, banketų laidotuvių
ir kitų papuošimų
2443 West 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

L Aidotuvų Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvisas pašto persiuntimo išlaidas.

Debartiniai dividendai išmokami du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2112 W. CERMIAK ROAD • CHICAGO & ILLINOIS
Phone VIRginia 7-7747 John J. Kananian, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
MARCH — KOVO 31, APRIL — BAL. 1 & 2 D. D.

MEISTERBRAND V.S.O.P. IMPORTED GERMAN BRANDY Fifth \$4.89

CHAOULIE 185 MONTH OLD IMPORTED BRANDY Fifth \$3.98

DE PERRIER NAPOLEON BRAND IMPORTED FRENCH BRANDY Fifth \$3.29

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P. Fifth \$4.89

BUTON IMPORTED VERMOUTH
Dry or Sweet Large Bottle \$1.00

POPULAR BRAND OF IMPORTED CANADIAN 6 Year Old 86 Pf. Fifth \$4.09

IMPORTED SCHWARTZ KATZ 1963 Vintage Fifth \$1.29

BULLOCH & LADE SCOTCH WHISKY (Close out) ½ gal. \$6.98

OLD STYLE LAGER BEER
Case of 12—32 oz. Quarts plus deposits \$3.98

BUDWEISER BEER
Case of 24—12 oz. Cans. 6-paks only Case \$3.49

Kultūrinė Kronika

• **Vyto Tamulaičio NIMBLE-FOOT THE ANT** ("Skrudėlytės Greitutės nuotyčiai", Manyland Books leidyklos išleisti angliškai) pateko į Iowos universiteto, College of Education, Curriculum laboratory, kur visos Amerikos pedagogai turės progos susipažinti su mūsų vaikų literatūros laureato kūrinium. Įdomu pažymėti, kad tos knygos paprašė pati tos laboratorijos direktorė. Šiuo metu ši knyga yra išstatyta ten specialioje parodoje, o vėliau bus perkelta į nuolatinį dėmesio vertų vaikų literatūros veikalų skyrių.

• **Chicago Meno institute** dabar vykstančioje Chicagos ir apylinkės dailininkų parodoje premijoms atžymėta visa eilė darbų, jiems išleidžiant \$4,850 sumą. Meno instituto alumnų sąjungos \$100 premija atžymėta ir lietuvių dailininkas **Adolfas Tamoliūnas**.

• **Lietuvių dailininkų parodos** šiuo metų yra ne vien tik Chicago, bet ir kitų lietuvių kolonijų beveik būtinas reiškinys. Štai vėl Bostone, Detroite ir New Yorke meno mėgėjai turė-

jo progos pamatyti trijų mūsų dailininkų parodas. Bostone kovo mėn. 13-20 d. vyko įdomi **K. Zoromskio** daugumoj abstrakčios tapybos paroda; New Yorke kovo mėn. 24-27 d. **V. Ignas** išstatė savo tapybos ir grafikos darbus, o Detroite kovo 19-21 d. su savo tapybos darbais viešėjo **J. Jukus**. Lietuviškoji visuomenė visur į dailininkus atkreipė dėmesį, nepamiršdama įsigyti ir jų paveikslų.

• **Du ryškūs koncertai** New Yorke. Šio miesto muzikinėje Town Hall salėje kovo 20 d. įvyko smuikininko **Iz. Vasyliūno** smuiko koncertas, akompanuojant Vyteniu Vasyliūnui, o toje pačioje salėje kovo mėn. 26 d. buvo taipgi ir pianisto **Andriaus Kuprevičiaus** piano recitalis. Pasaulinių kompozitorių programon abu mūsų dailininkai įterpė ir lietuviškųjų veikalų: Iz. Vasyliūnas — J. Gaidelio Sonata in E Minor, A. Kuprevičius — J. Svedo Sonata breve. Abu koncertus, nors ir gana santūriai, recenzavo ir didžioji amerikiečių spauda.

Spėjimai ir Dvejimai

Redaguoja dr. S. ALIONAS

Pavasariniai vėjai

Balandiniai, pavasariniai vėjai svarbūs ne tik gamtoje, bet ir visoje mūsų veikloje. Vieni jų supūčia visus į krūvą, o kiti išsklaido. Neseniai Metropolitan ir Lyric operos solistus supūtė vėjai į Lietuvos operą, o tačiau nepajėgė vieną parodą Chicagoje supūsti visą jaunųjų menininkų. Ligi šiol visokie bendruomeniniai vėjai nepajėgia nutilti Chicagoje. Čia vis į apygardines platumas pūtė slapukai vėjai, gi kai pragydo ne slapukinis, tai LB Chicago apygardos pirm. inž. B. Nainio vėjas stipriai nupūtė Joną Vaičiūną. Bendruomeniniai vėjai siautė ir Detroito, kur skersvėjai norėjo padalyti LB apylinkę pusiau, bet viskas praėjo, ir tapo nupūsti šalin visi tie, kurie pūtė apylinkę per pusę.

Spaudoje ir privačiose lankose pagraisėjo įvairių šmeižalų pūtėjai. Pučia, kad tas ar kitas neištikimas partijai ar žmonai, arba perdaug ištikimas, ir todėl jau fanatikas. Pučia, kad perdaug uolus veikloje, tai tikriausia nori visą organizaciją užgrobti, pučia, kad visai neveiklus, esą tik dolerius krauna. Pučia, kad su tėvyne artėja, pučia, kad nuo jos tolėja, pučia, kad per daug aukojas, nes garso nori, pučia, kad storas, esą silpnas, pučia, kad liesas, atseit — šykštuolis, pučia, kad geri alų, pučia, kad geri girą, tiesiog visokių rimtų ir šmeižalinių pūtėjų begaliniai kiekiai. Nebežinau nei kur nuo tų pavasarinų vėjų bėgti.

Ar tik ne šviesiaplaukiai vėjai išvertė mūsų Joną Šoliūną iš veiklos. Ir reikia laukti, kol jis vėl bus įmestas į sportus ir socialinius reikalus, nes gi mes tiesiog negalime įsivaizduoti, kaip toliau be Šoliūno vyks mūsų už Dainavą ar Alabamą.

Jokių vėjų negirdėti artinančios Dainų šventės proga. Atrodo, kad visi rengėjai traukia labai planissimo ir per eilinių parengimų vėjus jokio jų balso negirdėti.

Chicago arkivyskupijos nauji vėjai nupūtė keletą lietuvių parapijų klebonų, atpūsdami naujus, tačiau nei nupūstieji, nei atpūstieji dėl to nerūstauja, ypač, kad prieš vėją nepapūsi.

Ligi šiol kai kurie nerimti vėjai, pūtę prieš L. Valiuko rezoliucijų komisiją, susilpnėjo ligi nulio, matyt, juos nunešė pernykštis kongreso viesulas, vienbalsiai nutaręs, jog reikia rusų grūsti nuo lietuviškos žemės visais būdais, nors ir per labai plonas Jungtinių Tautų triūbelės. Aprimo ir politiniai vėjai, visi vienon dūdon papūtė, ypač kai atvyko profesorius iš Vilniaus, nors kai kur dar ir kyla koks vėjelis, kad esą reikia pūsti į bolševikinę triūbą bendrai.

Netrukus pradės skirstyti Lietuvių fondas savo lėšas, o tada tai jau gali kilti vėl nauji pavasariniai vėjai, nes visos blogybės pasakose prasideda nuo pinigų dalinimo. Net ir Bremų miesto muzikantai nebūtų turėję kur apsigyventi, jei trobelėje nebūtų vykę pinigų dalybos. Lietuvių rašytojų dr. jos dvi premijos taip pat gali sukelti pavasarinį vėją, nes juk vėjas kyla nuo kokių trūkumų, taigi šiuo atveju nuo premijinių.

Žodžiu daug visokių pavasarinų vėjų, kurie, žinoma, gali ir tornadais pavirsti, nes visi stiekių prisikirtę vieko turi, o šaunos rez. dencijos nuo negandų saugo. O sukėlus vėjus, jie gali tave į garbės bokštus užnešti. Iš antros pusės vėjai ir sales prapučia, ir baltinius pradėdina. Na, bet kadangi jau artėja Velykos, tai, užmiršę visus vėjus, kartu su Biliu Pavabaliu giedame:

Kad Velykos, tai Velykos, Jei kišenės tik nedynos, Susidaušim po margutį Ir linksmi galėsime būti. Na, o jei kas nenori linksmas būti, tai tam linkime, kad ji pavasarinis vėjas įpūtų į kokią nors visuomenės veiklos postą, kur galima pajusti visi vėjai, nes pvz. Chicago LB apygardos pirm. inž. Br. Nainys yra kaitnamas ne tik, kad dėl jo nesugebėjimų kilo Vietname karas, bet ir todėl, kad Alvuolo giroj buvo atsiradę alkoholis.

P. S.

KAS BUVO TIE SPIAUDYTOJAI

Myk. Vaitkus rašo "Aiduose" apie Salomėją Nėrį, kuri atrodžiusi taip:

"Tos lūpos — tai tikras to veido žiedas: tokio širdingo, žavio piūvio, tokios tobulai išsirpusios, tačiau negundančios, tokios graudžiai ilgesingos. Ir tas veidas nuolat kinta: čia ta mergytė — nekaltai nuskr. austas m'elais kūdikis, čia — ji jau įsivajojusi princesė poetė".

Tagi, tai mergytei Sv. Kazimiero leidykla davė versti kūrinių į lietuvių kalbą, o pagal M. Vaitkų tos leidyklos vadovybėje buvo: "Pirm. prel. Aleksandras Dambrauskas - Jakštas; vicepirm. linksas, berods, kanaaninkas Paulius Dogelis; išd. linksas bene kunigas Morkus Morkelis; sekretorius kun. M. Vaitkus; narys, tur būt, kun. prof. Meišlovas Sandanavičius su Karleliu klebonu Vincentu Mielėška".

Kai atėjo bolševikai, Nėris savo tom "žavimo piūvio" lūpu-

Balys Pavabalys

Vabalninkėnas - amerikėnas

I garbingą klubą
Kilnūs ponai skuba:
Ambasadoriai tautos
Nuo Sešupės ir Ventos,
Pasvaliečiai, papliečiai,
Bet jau Brooklyno piliečiai.

Rimto būdo, bet keistoki:
Tokie pat, bet jau kitoki.
Tokia pat ir jų šnektai:
Ta pati, bet jau kita.

Nuo veiklos aplūžę,
Kilnūs ponai užia.
Ir aš pats nenuobodžiauju:
Ir užiu, ir posėdžiauju....

— Nori gerti?
— Yes, my dear.
I like whisky,
I like beer.

Posėdžiaujam visą dieną.
Geriam viską, tik ne pieną.
Ir šnektai nėra pikta,
Kur ji ne ta ir ne kita.

Nes tas Brooklynas vis bruka
Ir šukuoja mus visus
Ir brukte į burną bruka
Drinksus, tingsus ir pleisus

Balčikonio čia žodyną
Aš papildau nuolatos,
Nors ten joškės ir vadina
Mane nuobruka tautos.

Suanglėjo man liežuvis.
Vesti airę jau manau.
Bet ir aš buvau lietuvis,
Kai Baibokuos gyvenau.

Buva laime kėp kepure.
Buva saula unt galvas.
Tepio sviestų aš unt sūria
Valgio duonų Lietuvas.

Karvelėlis ti burkava —
Klausės medžė ir žola.
Grazių dainų man kukava
Ir gegutė ir varla.

Aš ti šoko klumpakojį
Ir už smilgas užkliuvu.
Gegutėla, tu pilkoji,
Pasilik tu Lietuvo.

Visas varnas baisė pelki
Tava balsų ir tavy.
Man tavy jo nebereiki:
Aš turiu dabar tyvy.

— Nori gerti?
— Yes, my dear.
I like whisky,
I like beer.

Buva saula kėp kepure.
Kė iš Biržų važiuo.
Tepio sviestų aš unt sūria,
Kaime jurgis aš buvo.

Par Klausėčių ulytėly,
Čiu-dra, dra-la-la,
Aš lydėjo panytėly,
Ali gražių, kėp varla.

Ji žydėja man kėp rožė
To adyno ir dieno.
Nežino, kur ji nudrožė,
Kur ji šindė, nežino.

Gal pagava gerų vyrų
(Tik bagočė yr geri).
A gal geri gerų girų
Pilvadelpijas bari.

Gegutėla, tu pilkoji,
Pasilik tu Lietuvo.
Man žalčė dabar kukuoji,
O gegutės negalvo.

Visas monkes šindė pelki
Tava balsų ir tavy
Nė varlas jo nebereiki:
Aš turiu dabar tyvy.

— Nori gerti?
— Yes, my dear.
I like whisky,
I like beer.

I like brandy,
I like wine.
Ką tik duosi,
Viskas fine.

Pieno vieno
Tik nepilki!
Aš ne baby,
Down with milk!

Rinkimai į L. Bendruomenę

Jonas Vaičiūnas "Laisvojojo Lietuvoj" rašo:

"Ar netarsite: aš balsuosiu už Joną, nes jis mano draugas ar pažįstamas, Ar nekils mintis užtarti Jurgį, jeigu jis šyptelėjęs "pašaukė", kaip čia sako, visam barui išgerti?"

Mūsų nuomone, balsuosim už Jurgį, nes koks Jonas draugas, jeigu "nepašaukė visam barui".

TRUMPALAI

BET REIKSMINGAI

Draugystės sustiprinimas

"Mudu gėrėm alų, ir tai buvo vienintelė atspara išbūti man su juo visą vakarą".

J. Gliuda

Galvos reikšmė

"Daugelis žino, kad galvą kiek pakėlus, gausi basliu".

J. Čiuberkis

Stiprus palyginimas

"Laiškai Lietuviams" kaip vynas — kuo toliau, tuo geriau".

A. Lipčienė

NUOSTABIU GALIMUMU

ŠALIS

Anglijoje sovietinis rašytojas Tarsis, paklaustas, kaip galėjo Kremliaus valdžia jį išleisti, atsakė: "Sovietuose viskas yra galima. Ryta tau suteiks Lenino ordiną, o po pietų būsi sušaudytas".

Pavasariniai vėjai nupūčia ir tokius bokštus.

Spygliuotiniai sakiniai J. Gliudos

"Delfino ženkle"

Dieva, kaip sunku parašyti laišką, kuriuo pats būtum patenkintas, jaunai savo žmonai (9).

Kažin ar genijai gebėdavo parašyti laišką mylimai moteriai? (9).

Tėvas stovėjo su išvaizda žmogaus, kuris gyvenime laimėjo: iškišo savo dukrą už vyro, ir dabar pats be rūpesčių (14).

Siaūs laikais nėra tragedijų pasaulyje. Yra tik tragikomedijos: sutinki, sakysim, gražią moterį, o negali jai imponuoti, nes neturi pinigų (16).

Padūkusiai malonu būti dailios, gražios moters vyrų (20).

Vyrai yra kūdikiai. Visad reikia jiems globos ir priežiūros (73).

Moteris vertinga tik blauzdomis (79).

Aš norėjau pasakyti, kad moters, kaip automobiliai, vis turi savyje ką nors pasikartojančio (106).

Moterų grožio pilnas gyvenimas ir muziejai (106).

Vyrų būrys moters pasimeta. Padaro daug nesamonių. Tu

puti vyno, lašas alaus, ir jos ima lankšiotis, rodytis, demonstruoti save (109).

Baltai moteriai yra pikantiška nešioti juodus apatinius (39).

Kartais ir moters ūseliai yra didelis pikanterijos priedas (39).

Vyrai skutasi, o pirmiau jie tik persukuodavo savo ūsus (48).

Vyrai turi būti ir patyres meilužis (64).

Kaip gera, kad žmonės moka meluoti (160).

Kada kalbama daug, visad prikalbama iki nesamonių (167).

Moteris visad yra vyro grobis (167).

Nesąmonė dažnai tampa gyvenimu (191).

Parinko O. Pr.

SPYGLININKAI GUODŽIASI

— La. Stogas atsiuntė eilėraščių sputniko į Venerą paleidimo progą.

Anglų Džanas bara rusų, Kam į Venus siunčia blusą.

— Nesirūpink, — sako rusas: Kur tik mes — tenai ir blusos.

Nekenksminga kronika

— Tuluzijos gyventojas juokais patalpino laikraštįje sekančią skelbimą: "Išvykdamas į užsienį parduodu retą istorinę retenybę — Volterio kaukolę dar vaiko".

Netrukus jis gavo 84 užklausimus apie kainą.

— Sir Watson, britų mokslininkas, išreiškė susirūpinimą, kad Sovietai nenulėktų pirmi į kokią planetą, nes ką ką berastų Marse ar Mėnulyje, vis tiek bolševikai tą planetą pavers ubagynu.

— "Ne visi kairiarankiai yra ir kreivarankiai".

V. Rastenis

— "Lietuviškumas nepriklauso nuo to, ar žmogus valgys morkas ar apelsinus".

Pr. Gaidamavičius

— "Neleiskime nė vienam save už nosies vedžioti".

Dr. J. Adomavičius

— Mamytė, tėvelis dabar atlieka mokslinį darbą, pildo mokesčius, todėl jei nesi iš anksto susitarus, tavęs nepriims.

kietai susuktų laikraščių tai primena Vietnamo karą.

Paaugliai turėtų būti bent kiek mandagesni, vairuodami savo sportines mašinas ir nevažiuoti tiesiai ant suaugusiųjų.

Jaunimas neturėtų verstis savo tėvų per ilgai laukti jų sugrįžtant iš susitikimo, nes ir tėvai norėtų atsigulti laiku.

Paaugliai neprivalėtų per daug kaltinti tėvų, kad jie išgeria kartais po mažą stiklėlį degtinės, kai tuo tarpu jaunimas geria kibirais. Juk nekąs, girdi, nėra "perfekt" pasaulyje, nebent, Ringo?

Paaugliai neprivalėtų norėti pakelti savo tėvų charakterio ir gyvenimo būdo, svarbiausia — nesakyti: "Kodėl nesi, tėve, daktaras, ar šiaip koks nors svarbus asmuo?" Arba: "I wish we had money". Daugelis, girdi, nūdienių paauglių išmėtinėja tėvų pozicijoms ir reikalauja negalimo.

Jaunimas neprivalėtų būti per daug kritiškas suaugusiems, pasitariesiems padarius kokią klaidą. Juk ir suaugusieji buvo kada "teenageriai" ir gal tada jie prie tos klaidos priprato?

Vertė Pr. Alš.

Vienas talentas, kitą talentą iškelė į kūrybines aukštumas.

IŠGELBEJO VYRĄ

— Šiandien mūsų butan buvo įsibrovęs vagis.

— Na, ir ką pavogė?

— Nieko, tik įvyko nemalonus nesusipratimas. Mat, mano žmona pagalvojo, kad aš grįžtu, ir dabar vargšas guli ligoninėje.

— O —

— "Operoje tas pats solistas gali būti žvaigždė, o koncertinėje scenoje tik paprastas žvirblis".

Prof. J. Žilevičius

*

— "Visuomenė sudėtingesnė ir už jūrą ir už klaidžiausią girą".

V. Rastenis

*

— "Nėra lengva senųjų laikų žmogui nusišluostyti modernią asarą".

J. Kreivėnas

*

— "Kada studentė artinasi prie studijų galo, vyro suradimas pasidaro svarbiausias gyvenimo tikslas".

Aug. Idzelis

Kai Ieva daugiau neskina vaisių, tai Adomui prieina šitaip dėl obuolių vargti.

PAAUGLIAI IR SUAUGUSIEJI

Jaunimo metų antrąjį ketvirtadį pradėjus

Gyvename mūsiškius — lietuviškuosius Jaunimo metus. Matyt, tų metų pagautas Toronto "The Daily Star" nuolatinis kolumnistas Gary Lautens rašo, kad mėgstas paauglius, nes galvojęs, kad jie malonūs, visapusiškai saldūs, gražiai apsikirpę, nuoširdūs ir geri iki paskutinio lašo. Bet, girdi, tai dar nereikia, kad jam labai norėtųsi išleisti savo dukterį už vieno kurio iš tų "saldžiųjų".

Jie, tie paaugliai, gali važiuoti priekinėse autobuso sėdynėse, gali gerti vandenį iš to paties fontano ir sėdėti šalimais jo užkandinėje, jei tik jie nori, bet tai ir viskas.

Nūdieniai ekspertai šandien ir tešneką tik apie paauglių vedybas, paauglių mašinų varavimą, jų moralę, manieras etc. Dėl tokio didelio dėmesio paaugliams, esą, tenka tik truputį pajudėti — ir jau tiesama ranka jiems pagelbėti. Be to, girdi, dar kiekvienas ypatingai stengiasi "suprasti teenagerius ir jų psichologiją". Taip lyg a — kaip jų užgaidas patenkinti.

Vienok, esą, tie ekspertai tarytum nė nežino, jog ir suaugusieji — taip pat turi savų problemų. Kaip gi apie jų vedybas, mašinų vairavimą, pagaliau, kaip gi apie suaugusiųjų moralę?

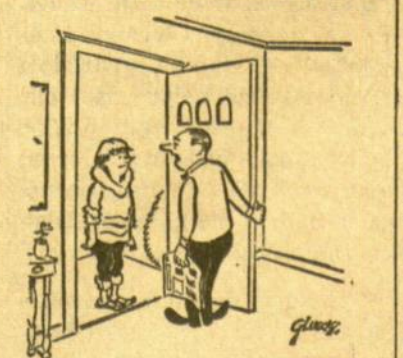
Mes taip pat norėtume būti, jeigu ne suprasti, tai bent užjaučiami. Susisiekiama administraciniam teismui niekad nėra

pasigailėjimo suaugusiam, sakysime, turinčiam 43 m. amž. ir nusižengusiam kokiui nors eismo taisyklei, o paaugliams — tarytum privalomybė.

G. Lautens mano, jog pats laikas, kad kas nors imtųsi pareigos ir išleistų keletą taisyklių, kaip jaunimas privalėtų elgtis su suaugusiais. Pvz. Paaugliai visuomet turėtų nebūtinai klausyti suaugusiųjų patarimų sekso klausimuose, nes ir patarėji dažniausia jų nežino.

Paaugliai nebūtinai turėtų būti įsistebeiliję tik į knygas, o turi daugiau treniruotis sporte, kad uždirbtų kokią \$800,000 iš kurios nors sporto org. jos vien tik bonais ir kad išleistų tėvų į kuo ankstyvesnę pensiją.

Jaunimas privalėtų kaltinti suaugusius už nūdienę padėtį pasaulyje, nes, girdi, jei negalima išmokyti laikraščio išnešotojo, kad jis netrenktų į sieną

— Prašau užėti, tik kas tu esi berniukas ar mergaitė, — susirūpinęs tėvas, kad buvo paklaustas ar namie jo dukra.